

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PRVOSLEDOVÉ HLÍDKY POLICIE
ČESKÉ REPUBLIKY – VÝZNAM, PŘIPRAVENOST
A VYUŽITÍ V RÁMCI TYPOVÉ ČINNOSTI AMOK**

Autor práce: Jan Kovka, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radek Fabian

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2026

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Jan Kovka, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Píbram

Název bakalářské práce: Prvosledové hlídky Policie České republiky – význam, připravenost a využití v rámci typové činnosti AMOK

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: First Response Units of the Police of the Czech Republic – Their Importance, Preparedness and Use within the Active Shooter Protocol

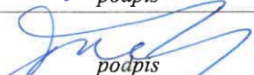
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. et Mgr. Radek Fabian

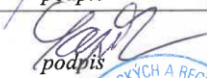
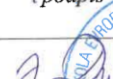
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): leden 2025

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit roli prvosledových hlídek Policie České republiky při řešení mimořádných událostí typu AMOK a navrhnout případná opatření pro zlepšení jejich činnosti. Prvním vedlejším cílem je porovnat současné úrovně školení a vybavenosti prvosledových hlídek. Druhým cílem je provést komparaci přístupu k prvosledovým hlídkám v ČR s praxí v jiných evropských zemích a identifikovat příklady dobré praxe využitelné v ČR.

Student: Jan Kovka, DiS.	25.1.2025 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radek Fabian	28.1.2025 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	24.1.2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Šapík, Ph.D.	29.1.2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	29.1.2025 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Mgr. Radku Fabianovi za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

KOVKA, J. *Prvosledové hlídky Policie České republiky – význam, připravenost a využití v rámci typové činnosti AMOK*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 78 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. et. Mgr. Radek Fabian.

Klíčová slova: Policie České republiky, prvosledová hlídka, AMOK, typová činnost, bezpečnost, reakce, integrovaný záchranný systém

Tato bakalářská práce se zaměřuje na prvosledové hlídky Policie České republiky jako klíčový prvek v reakci na krizové situace typu AMOK (útok aktivního střelce). Cílem práce je zhodnotit význam, úroveň připravenosti a praktické využití těchto hlídek v rámci typové činnosti AMOK a navrhnout doporučení ke zvýšení jejich efektivity. Teoretická část se věnuje definici základních pojmů, organizaci prvosledových hlídek, jejich výcviku a právnímu rámci jejich činnosti. Praktická část zahrnuje případové studie zásahů při útocích v České republice i v zahraničí, vyhodnocení dotazníkového šetření mezi příslušníky Policie ČR a mezinárodní komparaci obdobných jednotek v jiných zemích. Na základě výsledků jsou formulována konkrétní doporučení pro zlepšení systému. Práce propojuje kvalitativní i kvantitativní výzkumné metody.

ABSTRACT

KOVKA, J. *First Response Units of the Police of the Czech Republic – Their Importance, Preparedness and Use within the Active Shooter Protocol*: Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 78 pgs. Supervisor: Mgr. et. Mgr. Radek Fabian.

Key words: Czech Police, first-response unit, AMOK, incident response, security, emergency response, integrated rescue system

This bachelor's thesis focuses on the first-response patrol units of the Police of the Czech Republic as a key element in addressing critical situations of the AMOK type (active shooter attacks). The main objective of the thesis is to assess the role, preparedness, and operational deployment of these units within the official response framework for AMOK incidents and to propose recommendations for improving their effectiveness. The theoretical part defines key concepts, the organizational structure of first-response units, their training, and the legal framework of their operation. The practical section includes case studies of responses to shootings in the Czech Republic and abroad, evaluation of a questionnaire survey conducted among police officers, and international comparison with similar units in other countries. Based on the findings, the thesis presents specific proposals for improving the current system. The research applies both qualitative and quantitative methods.

Obsah

Úvod.....	10
1 Cíl a metodika bakalářské práce	12
2 Prvosledové hlídky Policie České republiky	14
2.1 Policie České republiky.....	14
2.2 Význam prvosledových hlídek.....	15
2.3 Postavení prvosledové hlídky v systému Policie České republiky	17
2.4 Úkoly prvosledových hlídek při mimořádných událostech.....	18
2.4.1 Velitel policie na místě mimořádné události.....	20
2.4.2 Postavení velitele policie a převzetí velení	20
2.4.3 Koordinace, komunikace a rozhodování při události typu AMOK	22
2.5 Připravenost prvosledových hlídek Policie ČR.....	25
2.5.1 Připravenost prvosledových hlídek jako součást bezpečnostního systému a krizového managementu	25
2.5.2 Výcviková připravenost prvosledových hlídek.....	26
2.5.3 Psychická připravenost, krizová komunikace a krizová intervence.....	27
2.5.4 Organizační připravenost	28
2.6 Výstroj a vybavení prvosledových hlídek Policie ČR.....	29
2.6.1 Vybavení prvosledových hlídek Policie ČR	29
2.7 Typové činnosti složek IZS	33
2.7.1 Integrovaný záchranný systém.....	33
3 Významné útoky typu AMOK v České republice a ve světě a jejich dopad na činnost Policie ČR	36
3.1 Uherský Brod (2015).....	36
3.2 Fakultní nemocnice Ostrava (2019)	37
3.3 Filozofická fakulta Univerzity Karlovy (2023).....	38
3.4 Columbine High School, USA	39
3.5 Nákupní centrum Field's, Kodaň (2022).....	40

3.6	Christchurch, Nový Zéland (2019).....	41
3.7	Doporučení vyplývající z analýzy útoků typu AMOK.....	42
4	Mezinárodní srovnání přístupů k řešení situací aktivního útočníka.....	45
4.1	Taktika zásahu	45
4.2	Organizace prvosledových sil.....	46
4.3	Výcvik a připravenost	46
4.4	Velení a koordinace zásahu	47
4.5	Shrnutí a implikace pro Policii České republiky.....	48
5	Dotazníkové šetření.....	49
5.1	Metodika zpracování dat	49
5.2	Identifikační údaje respondentů	50
5.3	Výcvik a odborná připravenost prvosledových hlídek.....	52
5.3.1	Frekvence výcviku	52
5.3.2	Hodnocení taktické přípravy	53
5.3.3	Střelecká příprava.....	54
5.3.4	Znalost typové činnosti AMOK.....	55
5.3.5	Absolvování speciálního školení	55
5.3.6	Subjektivní připravenost k zásahu	56
5.3.7	Vyhodnocení otevřených odpovědí.....	57
5.4	Materiální vybavení prvosledových hlídek	57
5.5	Spolupráce se složkami IZS	59
5.6	Velení a role velitele policie.....	61
5.7	Celková připravenost prvosledových hlídek	62
5.8	Interpretace výsledků dotazníkového šetření	62
5.9	Návrhy pro zlepšení.....	63
	Závěr	65
	Seznam použitých zdrojů	67
	Seznam zkratek	70

Seznam tabulek a grafů	71
Seznam příloh.....	72
Přílohy	73

Úvod

V posledních letech narůstá počet incidentů spojených s útoky aktivních útočníků, kteří se zaměřují na veřejná prostranství, měkké cíle a instituce. Tyto události, často označované jako útoky typu AMOK, mají obvykle tragické následky a představují výzvu nejen pro bezpečnostní složky, ale i pro celý integrovaný záchranný systém. Reakce na takovou situaci musí být okamžitá, koordinovaná a vysoce profesionální. Právě proto byla v rámci Policie České republiky vytvořena specifická složka – tzv. prvosledové hlídky, které jsou určeny k bezprostřednímu zásahu v prvních minutách po nahlášení incidentu.

Policie ČR v reakci na tyto výzvy zavedla v roce 2016 institut prvosledových hlídek – specializovaných hlídkových jednotek tvořených službu konajícími policisty, kteří procházejí specifickým výcvikem a jsou vybaveni k tomu, aby mohli v případě aktivního útoku okamžitě zasáhnout.

Téma prvosledových hlídek bylo zvoleno záměrně, neboť představuje velmi aktuální a prakticky orientovanou oblast policejní činnosti. Práce těchto hlídek má zásadní význam při zvládání krizových situací, jako jsou střelby ve školách, útoky na veřejných místech či jiné scénáře spojené s bezprostředním ohrožením života. Právě v prvních minutách rozhodují schopnosti a připravenost příslušníků těchto jednotek o počtu zachráněných životů. Výběr tématu tak vychází z hlubšího zájmu o policejní taktiku, krizové řízení a posilování schopností státu reagovat na bezpečnostní hrozby.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat význam, připravenost a praktické využití prvosledových hlídek Policie České republiky v rámci typové činnosti AMOK. Dílčím cílem je také zhodnocení aktuálního stavu výcviku, vybavení a organizačního začlenění těchto hlídek, a to jak v národním, tak i mezinárodním kontextu. Práce se rovněž zaměřuje na hledání inspirace v zahraničních modelech a na návrhy konkrétních opatření, která by mohla vést ke zvýšení efektivity činnosti prvosledových hlídek.

Teoretická část práce se věnuje charakteristice incidentů typu AMOK, legislativnímu ukotvení zásahové činnosti prvosledových hlídek, jejich organizační struktury a taktickému postupu během mimořádné události. Zvláštní pozornost je věnována výcvikovému systému a jeho úloze při zvyšování připravenosti policistů čelit vysoce stresovým a nebezpečným situacím. Teoretické poznatky jsou čerpány z odborné literatury, interních metodických materiálů Policie ČR i dostupných zpráv o zásazích.

K dosažení vytyčených cílů je využita kombinace kvalitativního a kvantitativního přístupu. V praktické části práce jsou zpracovány případové studie vybraných útoků, přičemž zvláštní pozornost je věnována reakci bezpečnostních složek, zejména prvosledových hlídek. Součástí výzkumu je dále dotazníkové šetření mezi příslušníky Policie České republiky, které má za cíl zjistit jejich subjektivní pohled na výcvik, vybavení a systémové nastavení tohoto typu jednotek. Nedílnou částí práce je rovněž mezinárodní komparace, která porovnává přístup České republiky s jinými evropskými i mimoevropskými zeměmi.

Práce je členěna do několika tematických celků. Úvodní část vymezuje základní pojmy, cíle a metodiku práce. Teoretická část popisuje systém fungování prvosledových hlídek, jejich začlenění do struktury Policie ČR a principy typové činnosti AMOK. Praktická část se opírá o analýzu reálných případů, výsledky dotazníkového šetření a zahraniční srovnání. Závěrečná kapitola pak shrnuje klíčová zjištění a navrhuje doporučení pro zlepšení efektivity prvosledových hlídek v praxi.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Tato bakalářská práce se věnuje problematice prvosledových hlídek Policie České republiky, přičemž hlavní důraz je kladen na jejich význam, připravenost a reálné využití v rámci typové činnosti AMOK. Obecným cílem práce je zhodnotit, jakým způsobem jsou tyto hlídky zapojeny do systému vnitřní bezpečnosti a jak efektivně dokážou reagovat na vysoce rizikové situace ohrožující zdraví a životy osob.

Mezi specifické cíle práce patří popsat a vysvětlit právní a organizační rámec fungování prvosledových hlídek, přiblížit jejich místo v rámci struktur Policie ČR, zhodnotit jejich připravenost na krizové situace a spolupráci s dalšími složkami integrovaného záchranného systému. Nedílnou součástí je rovněž snaha o zachycení reálné zkušenosti příslušníků Policie ČR, kteří se na výkonu této služby přímo podílejí, a na základě získaných poznatků formulovat návrhy na zlepšení současného stavu.

Pro naplnění stanovených cílů byly formulovány následující výzkumné otázky:

- Jaká je úroveň připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na řešení událostí typu AMOK?
- Jak příslušníci Policie České republiky hodnotí svůj výcvik, vybavení a organizační podporu při zásazích?
- Jaké jsou hlavní silné a slabé stránky současného systému prvosledových hlídek?
- V čem se systém prvosledových hlídek v České republice liší od vybraných zahraničních přístupů?

Pro komparaci byly vybrány státy na základě relevance k problematice útoků typu AMOK a geografické i kulturní blízkosti některých z nich k České republice. Výběr tak umožňuje porovnat jak státy s přímou zkušeností s aktivním útočníkem, tak systémy vycházející z podobného právního a bezpečnostního prostředí.

Teoretická část práce je zpracována formou studia odborné literatury, analýzy právních předpisů, interních dokumentů Policie České republiky a dalších oficiálních podkladů, které se vztahují k tématu prvosledových hlídek. Pozornost je rovněž věnována typové činnosti AMOK a komparaci se zahraniční praxí, a to především v rámci evropských bezpečnostních složek.

Praktická část práce je založena na kvantitativním výzkumu realizovaném prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření. Dotazník je určen policistům, kteří působí nebo působili ve službě jako členové prvosledových hlídek. Cílem tohoto průzkumu je zjistit, jak samotní policisté hodnotí svou připravenost, výcvik, vybavení i spolupráci při zásazích a jak vnímají praktickou využitelnost a funkčnost tohoto systému.

Získaná data budou vyhodnocena pomocí základních statistických metod, zejména procentuálního zastoupení odpovědí. Výsledky budou prezentovány prostřednictvím tabulek a grafů a následně interpretovány v kontextu teoretických poznatků. Součástí vyhodnocení je rovněž kvalitativní rozbor odpovědí na otevřené otázky, který umožní hlubší pochopení problematiky z pohledu respondentů.

Při zpracování práce byly využity především metody analýzy, komparace a dotazníkového výzkumu. Kombinace těchto metod umožňuje komplexní pohled na problematiku prvosledových hlídek a propojení teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi.

Celková struktura práce je rozdělena do několika hlavních kapitol – po úvodní části následuje teoretický rámec, dále kapitoly zaměřené na praxi prvosledových hlídek a typovou činnost AMOK, samotný výzkum, jeho vyhodnocení a interpretace výsledků, a nakonec návrhy doporučení a závěr.

2 Prvosledové hlídky Policie České republiky

Prvosledové hlídky Policie České republiky představují specifický prvek výkonu služby, jehož cílem je zejména schopnost okamžité reakce na mimořádné události v prvních minutách po jejich oznámení. Důraz je kladen na taktickou připravenost, rychlost zásahu a schopnost koordinace s dalšími složkami integrovaného záchranného systému.¹

V podmínkách České republiky je činnost prvosledových hlídek úzce spojena se scénáři událostí typu AMOK, tedy útoků aktivního útočnicka, při nichž rozhodují o počtu obětí často právě první minuty zásahu.² Tato kapitola se proto zaměřuje na vymezení role Policie ČR v systému bezpečnosti státu, význam prvosledových hlídek a jejich využití v návaznosti na typové činnosti IZS.

Zavedení prvosledových hlídek Policie České republiky je výsledkem postupného vývoje bezpečnostního prostředí a reakce na nové typy hrozeb, zejména útoky aktivního útočnicka (AMOK). Významným impulzem pro urychlení implementace tohoto konceptu byl útok v Uherském Brodě v roce 2015, který odhalil nedostatky tehdejší taktiky zásahu, zejména v oblasti rychlosti reakce, velení a koordinace činnosti policie. Na základě poznatků z této události došlo k přehodnocení přístupu k řešení incidentů tohoto typu a k posílení důrazu na okamžitý zásah prvních dostupných hlídek. Prvosledové hlídky tak představují systémovou odpověď Policie České republiky na potřebu minimalizace časového prodloužení mezi oznámením incidentu a zásahem proti pachateli.

2.1 Policie České republiky

Policie České republiky je bezpečnostním sborem plnícím klíčovou roli v zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Její postavení, úkoly a kompetence upravuje zejména zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který zároveň stanoví rámec její spolupráce s dalšími subjekty bezpečnostního systému státu. Policie ČR je orgánem veřejné moci, který vedle represivní činnosti významně

¹ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, ISBN 978-80-246-9315-0, s. 23.

² BLAIR, Pete J.; NICHOLS, Terry; BURNS, David a CURNUTT, John R. *Active Shooter Events and Response*. Boca Raton: CRC Press, 2013, ISBN 978-1-4665-1229-0, s. 5-7.

působí i preventivně – například svou přítomností na veřejnosti, výkonem dohledu a odhalováním hrozeb v rané fázi.

Z pohledu krizového řízení a řešení mimořádných událostí má Policie ČR specifické postavení zejména při událostech spojených s úmyslným násilím, terorismem či útoky aktivního útočnicka. V těchto situacích je často prvním ozbrojeným prvkem, který je schopen přejít do bezprostředního zákroku proti pachateli.³ Tento fakt výrazně ovlivňuje taktiku a způsob organizace výkonu služby, protože efektivní řešení krizové události není možné bez rychlé reakce, dostupnosti hlídek a jejich odpovídající výbavy.

S ohledem na moderní bezpečnostní hrozby proto Policie ČR postupně rozvíjí systém specializovaných prvků v rámci výkonu služby, mezi něž se řadí právě prvosledové hlídky. Tyto hlídky představují propojení mezi běžnou hlídkovou službou a specializovanými zásahovými jednotkami, přičemž jejich hlavním smyslem je schopnost okamžité reakce v první fázi incidentu.⁴

2.2 Význam prvosledových hlídek

Prvosledové hlídky představují systémovou odpověď Policie ČR na potřebu rychlého zákroku v situacích, kdy dochází k bezprostřednímu ohrožení života osob, zejména v případech aktivního útočnicka. Základním znakem těchto hlídek je schopnost být na místě události v nejkratším možném čase, vyhodnotit situaci a zahájit zásah ještě před příjezdem dalších sil.⁵

V právním a organizačním vymezení Policie ČR je prvosledová hlídka definována jako nejméně dvoučlenná motorizovaná hlídka s rozšířeným taktickým výcvikem pro použití zbraní skupinového vyzbrojení, tedy především dlouhých střelných zbraní určených k nasazení při mimořádných událostech, které umožňují přesnější a bezpečnější vedení zákroku proti ozbrojenému pachateli, přednostně určená k okamžité reakci na události s aktivním útočnickem.⁶ Smyslem této definice je nastavit jasnou odlišnost

³ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém státu*. Praha: Karolinum, 2015. s. 15-17

⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, čl. 2 písm. b)*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2020.

⁵ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015.

⁶ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, čl. 2 písm. b)*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2020.

oproti standardní hlídkové službě – nejen ve výcviku, ale i v organizaci služby a prioritách při výkonu činnosti.

Význam prvosledových hlídek lze vnímat ve třech základních rovinách:

1. **Rychlá neutralizace hrozby** – v situacích typu AMOK dochází často k eskalaci během minut a prvosledové hlídky jsou schopny aktivně jednat již v první fázi incidentu.⁷
2. **Stabilizace prostoru a ochrana osob** – prvosledová hlídka zajišťuje prostor, naviguje evakuaci, vytváří bezpečné koridory a nastavuje základní režim spolupráce s IZS.⁸
3. **Psychologický efekt** – přítomnost prvosledových hlídek v terénu může přispívat k prevenci a zároveň posiluje důvěru veřejnosti v akceschopnost policie.⁹

Z hlediska organizace výkonu služby je důležité, aby příslušníci prvosledových hlídek nebyli běžně využíváni na plánovatelné činnosti, které by snižovaly jejich operativní dostupnost. Smyslem jejich nasazení je schopnost být připraveni reagovat na události definované jako mimořádné a akutní – zejména tzv. FHQ (First Hour Quintet) scénáře, tedy soubor vybraných typů mimořádných událostí s vysokou mírou ohrožení života osob a majetku (např. aktivní útočník či útok na měkký cíl, nebo probíhající vloupání atd.), u nichž je klíčová rychlá reakce policie v prvních minutách po oznámení.¹⁰

Prvosledové hlídky jsou proto nejen taktickým, ale i organizačním nástrojem Policie ČR. Zvyšují schopnost reagovat na kritické události bez nutnosti čekání na specializované složky a posilují efektivitu zásahové připravenosti v rámci běžného výkonu služby.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že systém prvosledových hlídek představuje v současných podmínkách Policie České republiky klíčový prvek

⁷ BLAIR, Pete J.; NICHOLS, Terry; BURNS, David a CURNUTT, John R. *Active Shooter Events and Response*. Boca Raton: CRC Press, 2013, ISBN 978-1-4665-1229-0, s. 10–12.

⁸ JUN, Miroslav. *Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce*. Diplomová práce. ČVUT v Praze, 2023.

⁹ HRINKO, Martin. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023.

¹⁰ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2020.

reakce na incidenty typu AMOK, avšak jeho efektivita je podmíněna zejména dostupností hlídek a kvalitou jejich výcviku.

2.3 Postavení prvosledové hlídky v systému Policie České republiky

Prvosledové hlídky Policie České republiky lze chápat jako specializovaný prvek výkonu služby, který vytváří propojení mezi standardní hlídkovou činností a postupem specializovaných policejních složek, zejména zásahových jednotek. Tento model vznikl jako reakce na moderní bezpečnostní hrozby, u nichž rozhodují první minuty události a nelze vyčkávat na příjezd specializovaných útvarů.¹¹

Prvosledová hlídka je normativně vymezena interním předpisem Policie České republiky. Podle čl. 2 písm. l) pokynu policejního prezidenta č. 130/2020 je prvosledovou hlídkou „nejméně dvojčlenná motorizovaná hlídka s rozšířeným taktickým výcvikem pro použití zbraní skupinového vyzbrojení, přednostně určená k okamžité reakci na událost FHQ (First Hour Quintet) s aktivním útočником.“¹²

Z uvedené definice vyplývá několik zásadních znaků tohoto institutu. Prvosledová hlídka je především koncipována jako mobilní a okamžitě nasaditelný prvek výkonu služby, jehož primárním úkolem je bezprostřední reakce na vysoce rizikové incidenty, zejména útoky aktivního útočnika. Současně je její činnost podmíněna rozšířeným taktickým výcvikem a schopností využít zbraně skupinového vyzbrojení, což ji odlišuje od běžné hlídkové služby.

Normativní zakotvení prvosledových hlídek tak potvrzuje jejich postavení jako specializovaného prvku v rámci systému zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, stojícího na pomezí standardního výkonu služby a nasazení specializovaných pořádkových či zásahových jednotek.

Běžné hlídky jsou primárně určeny pro plnění standardních úkolů policie, zejména v oblasti veřejného pořádku, dopravní problematiky a prvotního řešení kriminality. V případě mimořádných událostí s vysokým rizikem a dynamickým vývojem (např. aktivní útočnik) však tyto hlídky mohou narážet na limity výcviku, vybavení

¹¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Prvosledové hlídky*. Policie ČR [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/prvosledove-hlidky.aspx>

¹² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*, čl. 2 písm. l).

i taktické přípravy. Specializované jednotky jsou oproti tomu vysoce připravené, nicméně jejich dostupnost je omezená a dojezdové časy mohou být v řádu desítek minut.¹³

Prvosledová hlídka proto plní roli tzv. rychlé zásahové mezivrstvy, jejímž cílem je eliminovat kritické časové období od oznámení incidentu do příjezdu dalších sil. V rámci českého policejního prostředí je tato role zakotvena i ve vnitřních normativních aktech Policie ČR, přičemž prvosledová hlídka je definována jako minimálně dvoučlenná motorizovaná hlídka se speciálním výcvikem a vybavením, určená k okamžité reakci na události typu aktivní útočník.¹⁴

2.4 Úkoly prvosledových hlídek při mimořádných událostech

Hlavní smysl prvosledových hlídek je spojen s řešením mimořádných událostí, u nichž dochází k bezprostřednímu ohrožení života osob a kde se předpokládá přítomnost aktivního pachatele na místě. Typickým příkladem je situace označovaná jako AMOK, tedy útok aktivního střelce či jiného útočníka, který pokračuje ve své činnosti do okamžiku, kdy je zastaven nebo když sám ukončí útok.¹⁵

V rámci typové činnosti IZS, která se zaměřuje právě na incidenty tohoto typu, je jednoznačně zdůrazněno, že prioritou je co nejrychlejší eliminace aktivního útočníka. Tento úkol je přitom primárně svěřen Policii ČR a je výslovně označen jako postup, který „nesnese odkladu.“¹⁶

Z uvedeného vyplývá, že prvosledová hlídka musí být připravena nejen na standardní policejní činnost, ale zejména na specifické úkony související s krizovým řízením incidentu. Mezi klíčové úkoly patří:

1. rychlé vyhodnocení situace po příjezdu na místo a prvotní orientace v prostoru,
2. zahájení zákroku (zejména aktivní vyhledání pachatele v prostoru),
3. zabezpečení evakuačních koridorů, případně navigace osob mimo ohrožený prostor,

¹³ HRINKO, Martin. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023.

¹⁴ U.S. DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY. *Active Shooter: How to Respond*. Washington, DC: DHS, 2008 [online]. [cit. 2026-02-02].

¹⁵ BLAIR, Pete J.; NICHOLS, Terry; BURNS, David; CURNUTT, John R. *Active Shooter Events and Response*. Boca Raton: CRC Press, 2013

¹⁶ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK – útok aktivního střelce*. Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství HZS ČR, 2013

4. zajištění místa a nastavení perimetru, pokud již pachatel není aktivní nebo je prostor stabilizován,
5. koordinace příjezdu dalších sil, zejména zásahových jednotek, zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS) a hasičské záchranné služby (dále jen HZS),
6. předání velení dalším kompetentním osobám (např. veliteli policie na místě).¹⁷

Tato činnost je do značné míry závislá na tom, že prvosledová hlídka disponuje vybavením odpovídajícím rizikovosti incidentu, zejména balistickou ochranou a prostředky pro zásah proti pachateli na větší vzdálenost. Česká policie v souvislosti s budováním systému prvosledových hlídek uvádí i postupné rozšiřování jejich vybavení a přípravy na mimořádné incidenty včetně aktivního střelce.¹⁸

Zahraniční zkušenosti dále ukazují, že správná reakce policie musí být nastavena tak, aby v maximální možné míře zamezila panice, umožnila evakuaci a zabránila dalšímu rozšiřování incidentu do širšího prostoru.¹⁹ V tomto smyslu se prvosledové hlídky stávají klíčovým nástrojem prvotní stabilizace situace.

Prvosledové hlídky plní při mimořádných událostech zásadní úkoly v první fázi incidentu – zejména prvotní průzkum, zajištění prostoru, zahájení zákroku proti hrozbě nebo vytvoření podmínek pro evakuaci osob a příjezd dalších složek. Charakter těchto událostí se však vyznačuje vysokou mírou dynamiky a časového tlaku, kdy se situace mění v řádu minut a do prostoru zásahu postupně vstupují další hlídky Policie ČR, případně specializované jednotky a složky IZS. V této fázi je pro bezpečný a efektivní průběh zásahu nezbytné co nejrychleji nastavit jednotné řízení, určit priority, rozdělit úkoly a zajistit koordinaci sil a prostředků. Právě z tohoto důvodu je součástí systému prvosledových hlídek i funkce velitele policie, který zajišťuje řízení zásahu na místě mimořádné události a vytváří předpoklady pro efektivní součinnost všech zapojených složek.

¹⁷ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. STČ 14/IZS – AMOK – útok aktivního střelce. Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství HZS ČR, 2013

¹⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Vznik prvosledových hlídek*. Policie ČR [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/vznik-prvosledovych-hlidek.aspx>

¹⁹ U.S. DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY. *Active Shooter: How to Respond*. Washington, DC: DHS, 2008 [online]. Dostupné z: https://www.dhs.gov/xlibrary/assets/active_shooter_booklet.pdf

2.4.1 Velitel policie na místě mimořádné události

Funkce velitele policie na místě události nevznikla náhodně ani “administrativně.” Jejím důvodem je dlouhodobý vývoj bezpečnostních hrozeb i praktické zkušenosti z řízení zásahů, kdy se opakovaně ukazovalo, že pouhá přítomnost většího počtu hlídek na místě sama o sobě nezaručuje úspěšné zvládnutí incidentu. Naopak, při absenci jednotného velení může docházet ke zmatku, duplicitním úkolům, neřízenému pohybu zasahujících složek a zvýšení rizika pro civilní obyvatelstvo i samotné policisty.²⁰

S tím, jak se měnilo spektrum mimořádných událostí (např. útoky aktivních útočníků, incidenty ve školách a jiných veřejných budovách, hromadné incidenty na měkkých cílech), rostla potřeba mít na místě jasně určenou osobu odpovědnou za řízení zásahu a koordinaci sil a prostředků. Tento princip je dlouhodobě patrný nejen v zahraniční praxi, ale je promítnut i do českého systému řešení mimořádných událostí v rámci typových činností Integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), které kladou důraz na rychlé určení velitele a nastavení struktury velení.²¹

Právě z tohoto důvodu se v české policejní praxi funkce velitele policie postupně profilovala jako nástroj profesionalizace zásahové činnosti. Velitel policie představuje článek, který propojuje prvotní reakci prvosledových hlídek se širší fází incidentu, kdy na místo přijíždějí další hlídky Policie ČR, specializované útvary a složky IZS. Policie ČR v současnosti tuto roli rozvíjí a zdůrazňuje význam jednotného velení jako klíčového předpokladu zvládnutí krizových situací.²²

V praxi to znamená, že velitel policie musí být schopen během několika minut stanovit jasnou strukturu zásahu a zabránit nekoordinovanému postupu jednotlivých hlídek.

2.4.2 Postavení velitele policie a převzetí velení

Postavení velitele policie při řešení mimořádné události je klíčové zejména z hlediska zavedení jednotného řízení zásahu. V prvních minutách incidentu bývá situace typicky nepřehledná, rychle se vyvíjí a informace přicházejí postupně. Právě v tomto okamžiku vzniká zásadní riziko, že jednotlivé hlídky Policie ČR budou jednat izolovaně

²⁰ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

²¹ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK – útok aktivního střelce*

²² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Jednotné velení při krizových situacích: Rozšiřujeme funkci velitele policie* [online]. Policie ČR, 25. 3. 2025 Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/jednotne-veleni-pri-krizovych-situacich-rozsirujeme-funkci-velitele-policie.aspx>

podle vlastního vyhodnocení situace, bez koordinace s ostatními zasahujícími. Úkolem velitele policie je tento stav co nejrychleji ukončit a převést incident do režimu řízeného zásahu, kde je jasně stanoveno, kdo velí, jaké jsou priority a jak jsou rozděleny úkoly.²³

Převzetí velení musí proběhnout bez zbytečných prodlev. V praxi je přítom rozhodující, aby byl na místě určen jeden velící článek, který sjednotí postup policistů v prostoru zásahu a zabrání duplicitám, neřízenému pohybu nebo nebezpečnému křížení činností. Tento princip je důležitý nejen pro efektivitu zásahu, ale také pro bezpečnost zasahujících policistů a civilních osob.²⁴

V první fázi zásahu velitel policie vychází zejména z informací, které mu poskytují prvosledové hlídky. Tyto hlídky obvykle získávají prvotní situační přehled a přinášejí velící osobě zásadní informace o prostředí události, možném směru pohybu pachatele, počtu a rozmístění civilních osob, případně o dalších rizicích. Na základě těchto informací velitel policie stanovuje prioritní úkoly zásahu, rozděluje síly a prostředky a určuje základní taktické schéma činnosti.²⁵

Jedním z nejdůležitějších prvků převzetí velení je rovněž nastavení funkční komunikace. Velitel policie musí zajistit, aby byly jednoznačně určeny komunikační kanály a aby informace mezi zasahujícími proudily rychle, stručně a bez zkreslení. V případě mimořádné události typu AMOK je tento bod zásadní – nejen z hlediska aktuálních rozhodnutí, ale i kvůli předávání informací dalším složkám a postupnému přebírání zásahu specializovanými útvary.²⁶

Velitel policie tedy není pouze formálně označená osoba na místě události, ale představuje článek, který nese odpovědnost za vytvoření struktury řízení, která umožní úspěšný zákrok a současně minimalizuje rizika. Tato odpovědnost se promítá i do rozhodování o nasazení hlídek, o vytvoření bezpečnostního perimetru, o režimu vstupu do prostoru a o prioritizaci úkolů tak, aby bylo dosaženo hlavního cíle – ochrany života a eliminace hrozby.²⁷

²³ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

²⁴ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

²⁵ MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu*. Diplomová práce. Praha: ČVUT v Praze, 2022.

²⁶ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK*

²⁷ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK*

Z hlediska praxe je vhodné doplnit, že jasná identifikace velitele policie na místě události (např. pomocí vesty) podporuje jednoznačnost velení a zlepšuje součinnost s ostatními složkami IZS. Tento praktický prvek není jen formální, ale přímo ovlivňuje rychlost orientace v incidentu a efektivitu koordinace.²⁸

Postavení velitele policie na místě mimořádné události je spojeno nejen s jeho činností v průběhu zásahu, ale také se způsobem jeho určení, vznikem této funkce a jejím případným předáním. V počáteční fázi incidentu zpravidla plní roli velitele policie první přítomný policista nebo vedoucí hlídky, který je na místě jako první schopen převzít odpovědnost za řízení zásahu. Tento stav je však dočasný a vychází z principu nutnosti okamžité reakce.

S příjezdem dalších sil a prostředků dochází k postupnému přebírání velení osobou s vyšší odbornou způsobilostí, zkušeností nebo funkčním zařazením, typicky vedoucím policistou nebo služebním funkcionářem určeným pro řízení zásahu. V praxi tak může dojít k předání velení mezi jednotlivými policisty, přičemž klíčovým požadavkem je zachování kontinuity řízení a předání všech relevantních informací o situaci na místě události.

Určení velitele policie na místě mimořádné události není založeno pouze na principu nejvyšší hodnosti, ale především na schopnosti efektivně řídit zásah, znalosti postupů a aktuální situace. V některých případech může být velitel určen také operačním střediskem nebo vycházet z předem stanovených organizačních pravidel v rámci konkrétního útvaru Policie České republiky.

Zánik funkce velitele policie nastává zejména v okamžiku předání velení jiné oprávněné osobě, případně po ukončení zásahu a stabilizaci situace. Předání velení musí být vždy jednoznačné, srozumitelné a potvrzené mezi zúčastněnými, aby nedošlo k nejasnostem v řízení zásahu. Tento proces je klíčový pro zachování efektivity, bezpečnosti a koordinace všech zasahujících složek.

2.4.3 Koordinace, komunikace a rozhodování při události typu AMOK

V okamžiku, kdy velitel policie převezme velení na místě mimořádné události, přechází zásah do fáze, kdy již není rozhodující pouze rychlá reakce prvosledových hlídek, ale zejména schopnost řídit incident jako komplexní operaci. Událost typu AMOK

²⁸ Tamtéž.

je typická vysokou mírou chaosu, přítomností většího počtu civilních osob, často neúplnými nebo rozpornými informacemi a dynamickým vývojem situace. V této fázi je proto klíčová schopnost velitele policie nastavit jednotnou koordinaci, zajistit funkční komunikaci a přijímat rozhodnutí v režimu časové tísně.²⁹

Jedním ze základních úkolů velitele policie je vytvoření přehledné struktury zásahu tak, aby bylo zřejmé, jaké složky se na místě nacházejí, kde působí a jaké úkoly plní. V praxi se tento krok projevuje zejména jasným rozdělením prostoru (např. sektorováním místa zásahu), stanovením primárních bodů (příjezdové trasy, shromaždiště složek, nástupní prostor) a určením odpovědných osob za jednotlivé úseky zásahu. Tím se minimalizuje riziko nekoordinovaného pohybu zasahujících, zvyšuje bezpečnost policistů a současně se vytváří podmínky pro efektivní součinnost s ostatními složkami IZS.³⁰

Z hlediska rozhodování při události typu AMOK je zásadní, aby velitel policie co nejrychleji stanovil priority zásahu. V režimu aktivního útočnicka platí princip, že hlavním cílem je eliminace hrozby a zastavení násilného jednání. Tomu musí být přizpůsobeny i další úkoly, zejména režim evakuace osob, poskytování první pomoci a zajištění prostoru. Typová činnost IZS pro události typu AMOK uvádí eliminaci aktivního střelce jako prioritní činnost Policie ČR, která „nesnese odkladu“, přičemž tento princip musí být promítnut do reálných taktických rozhodnutí na místě události.³¹

Velitel policie musí zároveň vnímat, že součástí incidentu není pouze samotný pachatel, ale i sekundární jevy – panika, zmatek, pohyb osob proti směru zásahu, riziko kolize zasahujících a často i přítomnost médií či veřejnosti. Z tohoto důvodu je nezbytné nastavit jasný režim komunikace směrem dovnitř zásahu i směrem ven. Uvnitř zásahu musí komunikace probíhat stručně, věcně a v předem nastavené struktuře (předávání informací, potvrzení pokynů, aktualizace situace). Vně zásahu musí být zajištěno zejména informování operačního řízení a postupné předávání situace nadřazeným článkům tak, aby nedocházelo k neřízenému šíření neověřených informací.³²

²⁹ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6..

³⁰ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

³¹ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK*

³² KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

Z pohledu koordinace s IZS je role velitele policie zcela zásadní. V situaci AMOK zpravidla dochází k souběhu více činností: zákrok proti pachateli, evakuace osob, poskytování předlékařské pomoci a následný zásah záchranných složek. Velitel policie proto musí zajistit podmínky pro bezpečný vstup zdravotnické záchranné služby a hasičského záchranného sboru do prostoru události, přičemž typická je potřeba vytvořit bezpečné koridory a chráněné prostory pro třídění raněných a jejich odsun.³³

V této souvislosti je možné zdůraznit, že velitel policie musí vždy pracovat s principem bezpečnosti zasahujících složek. Zdravotníci ani Hasičský záchranný sbor nemohou být standardně nasazeni do prostoru, který není alespoň částečně zajištěn. Velitel policie proto koordinuje činnost tak, aby se minimalizovalo riziko dalšího napadení zasahujících složek a aby byl současně zajištěn rychlý přístup k raněným. Tento princip má zásadní význam pro efektivitu celého zásahu a je jedním z důvodů, proč je jednotné velení v těchto situacích nezbytné.³⁴

Specifickým prvkem při událostech typu AMOK je rovněž nutnost rychlé orientace v informačním chaosu. Velitel policie často pracuje s hlášeními, která mohou být nepřesná (např. více oznámení, více údajných pachatelů, falešné informace). Zde se projevuje význam přístupu, kdy velitel stanovuje postup na základě ověřených informací, avšak současně připravuje varianty pro další možné scénáře. V praxi jde o schopnost rozhodovat s vědomím neúplných informací, přičemž každé rozhodnutí musí mít jasnou logiku a návaznost na hlavní cíl zásahu.³⁵

Závěrem lze shrnout, že událost typu AMOK klade extrémní požadavky na schopnost velitele policie řídit zásah jako dynamický incident. Úspěch zásahu v této fázi nestojí pouze na taktické připravenosti jednotlivých policistů, ale zejména na schopnosti jednotného velení, funkční komunikace a správné prioritizace činností. Velitel policie se tak stává klíčovým prvkem, který propojuje okamžitou reakci prvosledových hlídek se součinností složek IZS a následnou stabilizací incidentu do podoby řízené operace.³⁶

³³ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. STČ 14/IZS – AMOK

³⁴ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. STČ 14/IZS – AMOK

³⁵ MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu*. Diplomová práce. Praha: ČVUT v Praze, 2022..

³⁶ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

2.5 Přípravenost prvosledových hlídek Policie ČR

Přípravenost prvosledových hlídek (dále jen PSH) představuje jeden z klíčových předpokladů úspěšného zvládnutí mimořádných událostí s vysokou mírou rizika a dynamiky, zejména událostí typu AMOK (útok aktivního útočníka). Zásahy tohoto charakteru jsou typické rychlým vývojem situace, vysokým podílem stresových faktorů, neúplností informací a současně bezprostředním ohrožením života osob. V takových podmínkách není rozhodující pouze rychlost příjezdu na místo události, ale především schopnost zasahujících jednat koordinovaně, bezpečně a v souladu s předem stanovenými prioritami.³⁷

Přípravenost prvosledových hlídek je vhodné chápat jako komplexní systém, který zahrnuje výcvikové předpoklady jednotlivých příslušníků, organizační nastavení výkonu služby a schopnost reagovat v souladu se strukturou řízení zásahu. V odborných publikacích věnovaných bezpečnostnímu systému státu je opakovaně zdůrazňováno, že kvalita reakce bezpečnostních složek při krizových situacích není dána pouze technickými prostředky, ale zejména úrovní organizace, připravenosti a schopností zasahujících.³⁸

2.5.1 Přípravenost prvosledových hlídek jako součást bezpečnostního systému a krizového managementu

Prvosledové hlídky nelze chápat pouze jako „posílenou“ hlídku v běžném výkonu služby. Jde o prvek, který je součástí širšího systému bezpečnostních opatření a připravenosti na mimořádné události. Z tohoto pohledu je činnost prvosledových hlídek (dále jen PSH) přirozeně propojena s oblastí krizového managementu a krizového řízení, jelikož se uplatňuje v situacích, které vykazují znaky krizové situace nebo alespoň mimořádné události s potenciálem eskalace.³⁹

V literatuře zaměřené na krizový management se uvádí, že významnou charakteristikou krizí je nutnost rozhodování v podmínkách nejistoty, časového tlaku a omezených zdrojů.⁴⁰ Přípravenost prvosledových hlídek proto musí být nastavena tak,

³⁷ MELIKANT, Jakub. Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu. Diplomová práce. Praha: ČVUT v Praze, 2022.

³⁸ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, ISBN 978-80-246-9315-0

³⁹ INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU PRAHA. *Ochrana obyvatel a krizové řízení*.

⁴⁰ MITROFF, Ian I. *Managing Crises Before They Happen: What Every Executive and Manager Needs to Know about Crisis Management*. New York: AMACOM

aby umožňovala policistům reagovat i v případě neúplných informací, současně však minimalizovala riziko chybných rozhodnutí způsobených chaosem nebo nekonzistentní komunikací. Z toho vyplývá potřeba standardizace postupů, výcviku a jasného systému řízení zásahu.

Z hlediska policejní praxe je vhodné zdůraznit, že prvosledové hlídky představují taktický prvek první reakce zejména u incidentů typu aktivní střelec. Tento typ mimořádné události bývá navíc spojen s tzv. měkkými cíli (např. školy, veřejné budovy), kde je riziko vysokého počtu obětí a kde je potřeba co nejrychleji omezit činnost pachatele.⁴¹

2.5.2 Výcviková připravenost prvosledových hlídek

Výcviková připravenost představuje základní pilíř schopnosti prvosledových hlídek reagovat na mimořádné události typu AMOK. Policisté prvosledových hlídek musí být schopni aplikovat taktické postupy v prostředí vysokého rizika, často v uzavřených objektech, kde hrozí přímý kontakt s pachatelem. Výcvik proto musí být zaměřen nejen na technické zvládnutí zákroku, ale i na orientaci v prostoru, týmovou součinnost, komunikaci a schopnost rychlého rozhodování.⁴²

Obsah výcviku prvosledových hlídek lze rozdělit do několika oblastí:

- taktický výcvik (pohyb v budově, krytí, koordinace více policistů),
- postupy při mimořádné události (rychlý průzkum, vyhodnocení situace, eliminace hrozby),
- komunikační výcvik (radioprovoz, přenos informací velícím článkům),
- zdravotnický výcvik (zastavení masivního krvácení, ošetření v terénu),
- právní a rozhodovací rámec (použití oprávnění a nutná obrana v extrémní situaci).⁴³

Odborné publikace věnované policejní taktice a služební činnosti uvádějí, že zásahové situace vyžadují standardizaci postupů a jejich pravidelné procvičování.⁴⁴ Výcvik proto nesmí být pouze jednorázovým školením, ale musí mít charakter dlouhodobé a systematické přípravy. Kvalitní výcvik je současně důležitý i pro snížení

⁴¹ HRINKO, Martin. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*.

⁴² KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie ČR*. Praha

rizika tzv. sekundárních následků, například chybných taktických rozhodnutí, kolizí mezi zasahujícími či nedorozumění v komunikaci.

V této souvislosti lze využít i odborné materiály zaměřené na krizové řízení a modelování krizových procesů, jelikož přispívají k pochopení systematiky reakce složek na mimořádné události.⁴⁵ Prvosledové hlídky se totiž v praxi stávají prvním článkem krizové reakce státu na incident s bezpečnostní hrozbou.

Z hlediska policejní praxe tato zjištění poukazují na nutnost pravidelného a systematického výcviku prvosledových hlídek, který by odpovídal dynamice a rizikovosti událostí typu AMOK. Nedostatečná frekvence výcviku může vést ke snížení schopnosti rychlé a efektivní reakce v reálné situaci.

2.5.3 Psychická připravenost, krizová komunikace a krizová intervence

Připravenost prvosledových hlídek nelze chápat pouze jako soubor taktických dovedností. Zásah typu AMOK je extrémně zatěžující situace, která je spojena s přímým ohrožením života, přítomností zraněných nebo usmrcených osob a často také s výraznou mírou chaosu a paniky. Psychická odolnost a schopnost fungovat pod tlakem je proto významnou součástí připravenosti prvosledových hlídek.⁴⁶

Z hlediska rozhodování ve stresu je klíčové, aby policisté dokázali zachovat schopnost racionálního vyhodnocení situace a současně provádět taktická rozhodnutí bez zbytečných prodlev. V literatuře zaměřené na krizovou intervenci u policie se uvádí, že krizová situace má výrazný dopad na kognitivní procesy a může způsobit zhoršení vnímání, paměti i schopnosti správně vyhodnocovat situaci.⁴⁷ To je důvod, proč je nezbytné zahrnout do výcviku nejen taktiku, ale i prvky psychické připravenosti a krizové komunikace.

Krizová komunikace je přitom zásadní nejen dovnitř zásahu, ale i směrem k veřejnosti, evakuovaným osobám a zraněným. Specifický význam má při zásahu ve školském prostředí, které vykazuje vysoký počet zranitelných osob (děti, studenti) a velký tlak veřejnosti i médií. V odborné publikaci analyzující policejní reakci při krizové situaci ve školském prostředí (včetně případu Filozofické fakulty Univerzity

⁴⁵ MYSLIN, Josef; HRINKO, Martin; MUZIKOVÁ, Kamila V.; RAJLOVÁ, Petra. *Process Modeling for Crisis Management*.

⁴⁶ MONTI, Philip J.; SARDINO, Thomas J.; GOLDSTEIN, Arnold P. *Police Crisis Intervention*.

⁴⁷ ČIHÁK, Miloslav. *Policejní reakce na krizové situace ve školském prostředí: případ FF UK*.

karlovy) je zdůrazněna potřeba koordinované komunikace, efektivního velení a minimalizace nejasností.⁴⁸

V praxi to znamená, že vedle taktického výcviku je nezbytné klást důraz i na psychickou odolnost policistů, jelikož právě schopnost fungovat pod extrémním stresem zásadně ovlivňuje průběh zásahu.

2.5.4 Organizační připravenost

Dalším pilířem připravenosti prvosledových hlídek je organizační nastavení jejich činnosti. Události typu AMOK se odehrávají rychle a rozhodují minuty. Proto musí být prvosledová hlídka schopna okamžitého nasazení a rychlého přesunu na místo incidentu. V praxi to zahrnuje jak otázku dostupnosti PSH v teritoriu, tak nastavení operačního řízení a výjezdových priorit.⁴⁹

Organizační připravenost dále souvisí s otázkou řízení zásahu – tedy s existencí jasně vymezeného systému velení. Jakmile na místo události dorazí více hlídek, je nezbytné přejít z individuální reakce na režim koordinovaného zásahu. Tento přechod je typicky zajišťován prostřednictvím velitele policie, který stanovuje priority, rozděluje úkoly a koordinuje činnost s ostatními složkami.⁵⁰

Připravenost prvosledových hlídek představuje komplexní předpoklad pro zvládnání mimořádných událostí typu AMOK. Jde o souběh výcvikové přípravy, psychické odolnosti, komunikačních schopností a organizačního nastavení výkonu služby, které umožňuje nasazení PSH v prvních minutách incidentu. Kvalitní výcvik a připravenost současně snižují riziko chyb v rozhodování a umožňují efektivní koordinaci dalších zasahujících složek. V návaznosti na tuto kapitolu je dále nezbytné věnovat pozornost materiální stránce připravenosti, tedy výstroji a vybavení prvosledových hlídek Policie ČR.

Z pohledu policejní praxe je tedy klíčové zajistit takové organizační nastavení služby, které umožní okamžitou dostupnost prvosledových hlídek a minimalizuje časový prodlev mezi oznámením události a zásahem.

⁴⁸ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, ISBN 978-80-246-9315-0.

⁴⁹ MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu*. Diplomová práce. Praha: ČVUT v Praze, 2022.

⁵⁰ ČIHÁK, Miloslav. *Policejní reakce na krizové situace ve školském prostředí: případ FF UK*.

2.6 Výstroj a vybavení prvosledových hlídek Policie ČR

Materiální připravenost prvosledových hlídek představuje jeden z klíčových předpokladů jejich schopnosti reagovat na mimořádné události typu AMOK. V porovnání s běžnou hlídkovou službou se jedná o situace s vyšší pravděpodobností použití zbraně, nutností pohybu v uzavřených prostorech a s rizikem střetu s ozbrojeným pachatelem. Z tohoto důvodu je výstroj a vybavení prvosledových hlídek koncipováno tak, aby umožňovalo nejen účinný zákrok, ale především bezpečný postup a ochranu zasahujících policistů.⁵¹

V odborných publikacích zaměřených na bezpečnostní systém a krizové řízení je zdůrazněno, že technické a materiální prostředky tvoří důležitou součást efektivity reakce bezpečnostních složek.⁵² U zásahů typu AMOK je materiální připravenost navíc bezprostředně propojena s taktickým postupem – nedostatečné vybavení může vést k omezené schopnosti eliminovat hrozbu, případně ke zvýšení rizika pro zasahující i civilní osoby.⁵³

Materiální vybavení prvosledových hlídek není stanoveno pouze na základě praktických zkušeností, ale je normativně upraveno interním předpisem Policie České republiky. Minimální rozsah výstroje a materiálního vybavení je vymezen v příloze č. 5 pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.⁵⁴ Tento předpis stanoví jednotný standard vybavení napříč krajskými ředitelstvími Policie ČR.

2.6.1 Vybavení prvosledových hlídek Policie ČR

Vybavení prvosledových hlídek Policie ČR je koncipováno tak, aby umožňovalo rychlou reakci na mimořádné události s vysokou mírou rizika, zejména na incidenty typu AMOK. Zatímco standardní hlídková služba je primárně orientována na výkon běžných policejních činností, prvosledové hlídky musí být schopny plnit úkoly spojené s přímým kontaktem s pachatelem, průnikem do objektu, zajištěním prostoru a poskytnutím první pomoci. Z tohoto důvodu je jejich výstroj a vybavení rozšířeno o prvky balistické

⁵¹ MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu*. Diplomová práce. Praha: ČVUT v Praze, 2022.

⁵² BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, ISBN 978-80-246-9315-0.

⁵³ HRINKO, Martin. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*.

⁵⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, příloha č. 5*.

ochrany, vybavení pro zákrok v budovách, zdravotnické prostředky a specifické technické vybavení.⁵⁵

Z hlediska systematiky lze standardní vybavení prvosledových hlídek rozdělit do několika základních oblastí, které společně vytvářejí materiální předpoklady pro bezpečný a účinný zásah.

a) Osobní výstroj a balistická ochrana

V prostředí zásahů typu AMOK je jedním z nejvýznamnějších rizik střelné poranění. Prvosledové hlídky proto využívají balistickou ochranu, která zvyšuje bezpečnost zasahujících policistů při vstupu do objektu i během pohybu v rizikovém prostoru. Mezi standardní prvky balistické ochrany lze zařadit zejména:

- balistickou vestu (včetně balistických panelů či nosiče plátů),
- balistickou přilbu,
- balistický štít
- případně další doplňky dle vybavenosti (např. ochranné brýle, rukavice).⁵⁶

Balistická ochrana zároveň umožňuje policistům prvosledových hlídek efektivněji plnit úkoly v prvních minutách incidentu, kdy není prostor pro vyčkávání na specializované jednotky.⁵⁷

Podle přílohy č. 5 PPP č. 130/2020 zahrnuje individuální výstroj mimo jiné služebně-pracovní stejnokroj, balistickou ochranu jednotlivce (vesta a přilba), chrániče, taktickou obuv, jednorázová pouta, příposlech k radiostanici a osobní lékárničku.⁵⁸

b) Výzbroj a prostředky k zákroku

Základem výzbroje příslušníků Policie České republiky je služební krátká střelná zbraň, přičemž standardně jsou využívány zejména samonabíjecí pistole CZ 75 D Compact (ráže 9 × 19 mm) a dále samonabíjecí pistole Glock 17 (ráže 9 × 19 mm),

⁵⁵ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK*

⁵⁶ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, ISBN 978-80-246-9315-0.

⁵⁷ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

⁵⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, příloha č. 5*.

kteře jsou postupně zaváděny u vybraných útvarů Policie České republiky.⁵⁹ Tyto zbraně tvoří základní prostředek osobní ochrany policisty při výkonu služby. V případě mimořádných událostí typu AMOK však prvosledové hlídky mohou disponovat také dlouhou zbraní, která zvyšuje účinnost a bezpečnost zákroku zejména v situacích, kdy je pachatel ozbrojen dlouhou střelnou zbraní nebo se pohybuje v rozsáhlejším objektu. V současné době jsou u Policie České republiky nejčastěji využívány dlouhé zbraně značky Heckler & Koch, konkrétně samopaly MP5 (ráže 9 × 19 mm) a MP7 (ráže 4,6 × 30 mm) a útočné pušky G36 (ráže 5,56 × 45 mm NATO). Tyto zbraně jsou zavedeny ve výzbroji Policie České republiky a tvoří standardní prostředek pro řešení vysoce rizikových situací, včetně incidentů typu AMOK. Vedle střelných zbraní se standardně využívají i další donucovací prostředky a vybavení policisty, zejména:⁶⁰

- pouta,
- teleskopický obušek,
- případně elektrický paralyzér nebo jiný prostředek podle aktuální vybavenosti a praxe útvaru.²

Pro zásahy v uzavřených prostorech mají význam i taktické doplňky výzbroje, které umožňují rychlou orientaci a bezpečnější postup, zejména kvalitní svítlna nebo příslušenství umožňující lepší manipulaci se zbraní.³

c) Zdravotnické vybavení a taktická první pomoc

U incidentů typu AMOK vzniká vysoká pravděpodobnost většího počtu zraněných osob. Prvosledová hlídka musí být připravena poskytnout základní neodkladnou první pomoc ještě před příjezdem zdravotnické záchranné služby, zejména při život ohrožujících stavech, typicky masivním krvácením. Z tohoto důvodu je součástí vybavení prvosledových hlídek zdravotnický materiál, například:

- individuální lékárnička,
- tlakové obvazy,
- taktické škrtidlo (tzv. turniket),

⁵⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Vybavení střelnými zbraněmi, použití zbraně*. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/vybaveni-strelnymi-zbranemi-pouziti-zbrane.aspx>

⁶⁰POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Zbraně Policie České republiky*. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/zbrane-97619.aspx>

- další zdravotnické pomůcky dle vybavenosti.⁶¹

Zdravotnické vybavení představuje nejen humanitární, ale i taktický prvek. Umožňuje stabilizovat zraněné, případně zajistit ošetření zasahujícího policisty bez nutnosti přerušení zásahu. Současně jsou příslušníci Policie České republiky v rámci služební přípravy systematicky vzděláváni v oblasti poskytování první pomoci, včetně postupů uplatňovaných v nebezpečném prostředí s prvky taktické medicíny, které vycházejí z principů tzv. taktické první pomoci (Tactical Combat Casualty Care – TCCC).⁶²

d) Komunikační prostředky

Efektivní komunikace patří mezi rozhodující faktory úspěšného zásahu. Prvosledové hlídky využívají radiostanice a v praxi často i příposlechové prostředky (hands-free), které umožňují komunikovat bez omezení manipulace se zbraní. Komunikační vybavení slouží zejména k:

- předávání prvotních informací o události,
- sdílení poznatků o poloze pachatele,
- koordinaci více zasahujících hlídek,
- napojení na systém velení a řízení (velitel policie).⁶³

e) Technické vybavení a vybavení vozidla prvosledových hlídek

Materiální připravenost prvosledové hlídky je úzce spojena také s vybavením služebního vozidla. V praxi se jedná o prostředky, které umožňují rychle reagovat na specifické situace, například:

- vybavení k násilnému vstupu do objektu (např. jednoduché prolamovací prostředky),
- vybavení pro zajištění prostoru,

⁶¹ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. *STČ 14/IZS – AMOK*

⁶² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kurzy a vzdělávání – první pomoc s prvky taktické medicíny*. Dostupné z: <https://policie.gov.cz>

⁶³ KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.

- další technické pomůcky dle místních podmínek a vybavenosti útvaru.⁶⁴

Zásadním požadavkem na vybavení PSH je jeho dostupnost ihned po příjezdu hlídky na místo, protože právě první minuty incidentu rozhodují o rozsahu následků.⁶⁵

Standardní vybavení prvosledových hlídek je nastaveno tak, aby policistům umožnilo provést rychlý a bezpečný zásah při mimořádných událostech typu AMOK. Klíčovým prvkem je balistická ochrana, odpovídající výzbroj, zdravotnické vybavení pro taktickou první pomoc, funkční komunikace a technické prostředky ve vozidle. Materiální připravenost tak tvoří nedílnou součást akceschopnosti prvosledových hlídek a přispívá ke zvýšení bezpečnosti zasahujících i civilních osob.

Kolektivní vybavení umístěné ve služebním dopravním prostředku zahrnuje podle uvedeného předpisu například balistický štít, teleskopický žebřík, zastavovací pás, automatický externí defibrilátor nebo hasicí přístroj.³ Vybavení střelnými zbraněmi, municí a služebními dopravními prostředky je pak upraveno samostatnými interními akty řízení.⁶⁶

2.7 Typové činnosti složek IZS

Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému (IZS) představují předem připravené a standardizované postupy pro řešení vybraných mimořádných událostí. Jejich cílem je nastavit jednotný rámec spolupráce složek IZS, snížit míru improvizace a zajistit, aby jednotlivé složky postupovaly v souladu s předem určenými rolími, kompetencemi a prioritami. Typové činnosti tak přispívají k rychlejší orientaci v krizové situaci, efektivnějšímu využití sil a prostředků a především k ochraně života a zdraví osob.

2.7.1 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (IZS) představuje v podmínkách České republiky základní rámec koordinace a spolupráce složek určených k provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. V odborné literatuře je IZS chápán

⁶⁴ KUPKA, Petr. *Policie České republiky*. Praha: Armex Publishing, 2014. ISBN 978-80-87451-36-7.

⁶⁵ BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, ISBN 978-80-246-9315-0.

⁶⁶ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, příloha č. 5*.

jako systém, jehož smyslem je vytvořit funkční model společného postupu tak, aby jednotlivé složky nevykonávaly činnost izolovaně, ale naopak postupovaly koordinovaně podle předem nastavených pravidel a kompetencí.⁶⁷ Základní význam IZS se naplno projevuje především v situacích, kdy incident vyžaduje souběžné řešení několika úkolů – např. ochranu osob, zabezpečení prostoru, poskytování zdravotnické pomoci, technickou podporu zásahu, evakuaci či následnou stabilizaci místa události.⁶⁸

Z právního hlediska je integrovaný záchranný systém vymezen zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, který stanovuje základní pravidla součinnosti složek a určuje, jakým způsobem je IZS organizován při společném zásahu.⁶⁹ Zákonné vymezení IZS je přitom v praxi klíčové zejména proto, že umožňuje jasně stanovit odpovědnost jednotlivých složek a vytvořit podmínky pro jednotné velení při mimořádných událostech.

Složky IZS jsou dle uvedeného zákona děleny na základní složky IZS a ostatní složky IZS. Mezi základní složky patří Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí území kraje, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky.⁷⁰ Ostatní složky IZS představují doplňující prvky systému a jejich zapojení závisí na charakteru konkrétní události. Typicky se jedná například o ozbrojené síly, obecní policii, orgány ochrany veřejného zdraví či další specializované subjekty.⁷¹

Z hlediska zaměření této bakalářské práce je zásadní postavení Policie České republiky jako složky, která je při vybraných mimořádných událostech odpovědná za bezpečnostní část zásahu. Typicky se jedná o situace, kdy je přítomna aktivní hrozba (např. pachatel ozbrojeného útoku), kdy je prioritou ochrana života osob, eliminace hrozby a stabilizace bezpečnostní situace na místě. V těchto situacích Policie ČR často

⁶⁷ HANUŠKA, Zdeněk; ADAMEC, Vilém; ŠENOVSKÝ, Michail a BREJZOVÁ, Iva. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2022. ISBN 978-80-7385-007-4.

⁶⁸ VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. 2., upravené vyd. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5067-8.

⁶⁹ ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. In: Sbírká zákonů České republiky. 2000.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. *Dokumentace IZS* [online]. HZS ČR Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

tvoří první prvek reakce, zatímco další složky IZS mohou plně rozvinout svou činnost až v okamžiku, kdy je prostor zásahu minimálně částečně zajištěn.⁷²

Funkční smysl IZS proto nelze vnímat pouze jako organizační strukturu, ale především jako systém spolupráce založený na jasně definovaných kompetencích a standardizovaných postupech. Tento aspekt je ve vybraných oblastech rozpracován prostřednictvím dokumentace IZS, jejíž významnou součástí tvoří právě typové činnosti složek IZS při společném zásahu.⁷³ Tyto dokumenty vytvářejí standard, podle kterého se jednotlivé složky orientují v krizových situacích a podle něhož postupují tak, aby byl zásah koordinovaný, rychlý a bezpečný.

Z uvedeného vyplývá, že porozumění struktuře a principům fungování IZS představuje nezbytný předpoklad pro pochopení typových činností a následně také pro rozbor konkrétních scénářů mimořádných událostí, jakým je například událost typu AMOK. Právě u takových incidentů se totiž projevuje potřeba jednotného velení, správné koordinace sil a prostředků a přesně definované součinnosti mezi Policií ČR, HZS ČR a ZZS.⁷⁴

Na tento systémový rámec přímo navazují typové činnosti složek IZS, které představují standardizované postupy pro řešení konkrétních druhů mimořádných událostí.

⁷² VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. 2.*, upravené vyd. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5067-8.

⁷³ HZS ČR, *Dokumentace IZS*.

⁷⁴ VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. 2.*, upravené vyd. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5067-8.

3 Významné útoky typu AMOK v České republice a ve světě a jejich dopad na činnost Policie ČR

Útoky typu AMOK, v odborné terminologii označované jako útoky aktivního útočníka (active shooter), představují specifickou formu násilné kriminality charakterizovanou vysokou intenzitou útoku, krátkým časovým průběhem a snahou pachatele způsobit co největší počet obětí. Zásadním rysem těchto incidentů je skutečnost, že rozhodující fáze útoku probíhá zpravidla v řádu minut, což výrazně omezuje možnosti reakce bezpečnostních složek.⁷⁵

Tato skutečnost vedla v řadě států k zásadní změně policejní taktiky, kdy byl opuštěn model vyčkávání na příjezd specializovaných jednotek a nahrazen principem okamžitého zásahu prvních dostupných hlídek.⁷⁶ V podmínkách České republiky se tento přístup promítl do zavedení prvosledových hlídek Policie ČR, jejichž úkolem je bezodkladné vyhledání a eliminace pachatele.

3.1 Uherský Brod (2015)

Dne 24. února 2015 došlo v restauraci Družba ve městě Uherský Brod k útoku aktivního střelce, který představuje zásadní milník ve vývoji taktiky Policie České republiky. Pachatel, vyzbrojený legálně držеныmi střelnými zbraněmi, vstoupil do objektu v dopoledních hodinách a bezprostředně po vstupu zahájil střelbu na přítomné osoby.⁷⁷

Útok probíhal v uzavřeném prostoru s omezenými možnostmi úniku, což vedlo k rychlému nárůstu počtu obětí. Pachatel během incidentu usmrtil osm osob a další osoby zranil, přičemž následně spáchal sebevraždu.⁷⁸

Zásah Policie České republiky byl zahájen bezprostředně po přijetí oznámení. První hlídky dorazily na místo v krátkém časovém intervalu a vstoupily do objektu. V rámci počáteční fáze zásahu došlo ke kontaktu s pachatelem, který se nacházel v prostoru restaurace a měl v palebném poli civilní osoby. Vzhledem k vysokému riziku

⁷⁵ BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington: FBI, 2014.

⁷⁶ U.S. Department of Homeland Security. *Active Shooter: How to Respond*. Washington, 2018.

⁷⁷ Ministerstvo vnitra České republiky. *Vyhodnocení mimořádné události Uherský Brod*. Praha, 2015.

⁷⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Vyhodnocení mimořádné události Uherský Brod*. Praha, 2015.

jejich ohrožení a omezené situační přehlednosti se zasahující policisté rozhodli neotevřít palbu a stáhli se do krytých pozic.⁷⁹

Následně byl zásah veden v režimu zajištění prostoru a vyčkávání na příjezd specializovaných jednotek. Tento postup odpovídal tehdejší taktice, která však nebyla přizpůsobena dynamice útoků typu AMOK.⁸⁰

Časová osa zásahu

- 12:38 – přijetí prvního tísňového oznámení na linku 158
- cca 12:45–12:47 – příjezd prvních hlídek Policie ČR na místo
- bezprostředně po příjezdu – vstup policistů do objektu restaurace
- následující minuty – kontakt s pachatelem, stažení hlídky z důvodu ohrožení civilních osob
- cca 13:00–14:20 – zajištění prostoru, stabilizace situace, příprava zásahu
- cca 14:23 – ukončení incidentu (sebevražda pachatele)

Z odborného hlediska byl zásah v Uherském Brodě podroben rozsáhlé analýze. Byly identifikovány nedostatky zejména v oblasti taktiky zásahu, velení a komunikace.⁸¹ Zásadním závěrem bylo konstatování, že v případě aktivního útočníka je klíčovým faktorem minimalizace času mezi příjezdem první hlídky a kontaktem s pachatelem.⁸²

Událost v Uherském Brodě je proto považována za přímý impulz pro zavedení prvosledových hlídek Policie ČR a změnu taktiky směrem k okamžitému zásahu.

3.2 Fakultní nemocnice Ostrava (2019)

Dne 10. prosince 2019 došlo k útoku aktivního střelce ve Fakultní nemocnici Ostrava. Pachatel vstoupil do prostoru čekárny traumatologické ambulance, kde se nacházelo větší množství osob, a zahájil střelbu z krátké střelné zbraně. Během útoku bylo usmrceno sedm osob a další osoby byly zraněny.⁸³

⁷⁹ Policejní prezidium České republiky. *Analýza zásahu Uherský Brod*. Praha, 2015.

⁸⁰ Ministerstvo vnitra České republiky. *Metodika reakce na aktivního útočníka*. Praha, 2016.

⁸¹ PETRÁŠ, Jiří. *Bezpečnostní hrozby současnosti*. Praha: Policejní akademie ČR, 2017.

⁸² BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington: FBI, 2014.

⁸³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Zpráva o mimořádné události FN Ostrava*. Praha, 2020.

Útok proběhl ve velmi krátkém časovém úseku, což odpovídá charakteru útoků aktivního útočnicka. Pachatel po útoku opustil místo činu, čímž došlo k rozšíření zásahu o pátrací fázi. Policie České republiky vedla paralelně jak zásah na místě události, tak rozsáhlou pátrací akci.⁸⁴

Časová osa zásahu

- 07:19 – zahájení střelby v prostoru čekárny
- 07:20–07:22 – přijetí prvních tísňových oznámení
- cca 07:25–07:30 – příjezd prvních hlídek Policie ČR
- následující minuty – zajištění prostoru a prvotní vyhodnocení situace
- cca 08:00–10:00 – pátrací fáze po pachateli mimo místo činu
- cca 10:00 – nalezení pachatele (sebevražda)

Zásah byl realizován již v podmínkách upravené taktiky Policie ČR. Odborné zdroje hodnotí pozitivně zejména rychlost reakce prvních hlídek a schopnost paralelního vedení zásahu.⁸⁵

Incident zároveň poukázal na význam připravenosti policie na zásah v tzv. měkkých cílech, kde nelze předpokládat preventivní bezpečnostní opatření.

3.3 Filozofická fakulta Univerzity Karlovy (2023)

Dne 21. prosince 2023 došlo k útoku aktivního střelce v budově Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Pachatel zde za použití dlouhé střelné zbraně usmrtil 14 osob a další osoby zranil, přičemž následně spáchal sebevraždu.⁸⁶

Útok probíhal v rozsáhlém objektu s velkým množstvím osob a složitou dispozicí, což výrazně komplikovalo zásah bezpečnostních složek. Pachatel se pohyboval v rámci budovy a využíval její struktury k vedení útoku.⁸⁷

Zásah Policie ČR byl charakterizován rychlou reakcí prvosledových hlídek, které provedly vstup do objektu a zahájily aktivní vyhledávání pachatele. Tento postup odpovídá současným principům řešení situací aktivního útočnicka.⁸⁸

⁸⁴ Ministerstvo vnitra České republiky. *Zpráva o mimořádné události FN Ostrava*. Praha, 2020.

⁸⁵ Časopis Kriminallistika. *Odborné články k problematice aktivního útočnicka*, roč. 2020.

⁸⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. *Zpráva o mimořádné události FF UK*. Praha, 2024.

⁸⁷ Tamtéž.

⁸⁸ Tamtéž..

Časová osa zásahu

- cca 14:59–15:00 – zahájení střelby v objektu fakulty
- 15:00–15:02 – přijetí prvních tísňových oznámení
- cca 15:05 – příjezd prvních hlídek Policie ČR
- bezprostředně po příjezdu – vstup do objektu a zahájení vyhledávání pachatele
- cca 15:20 – ukončení incidentu (pachatel eliminován / sebevražda)

Incident představuje významný test funkčnosti systému prvosledových hlídek. Potvrdil důležitost rychlé reakce, samostatného rozhodování prvních zasahujících policistů a efektivního velení zásahu.⁸⁹

Současně však ukazuje, že i při správně nastavené taktice nelze zcela eliminovat vysoké následky, což je dáno samotnou povahou těchto útoků.

3.4 Columbine High School, USA

Dne 20. dubna 1999 došlo k útoku na střední škole Columbine High School ve státě Colorado, který zásadním způsobem ovlivnil vývoj policejní taktiky při řešení situací aktivního útočnicka. Dva pachatelé vstoupili do prostoru školy vyzbrojeni střelnými zbraněmi a improvizovanými výbušnými zařízeními, přičemž jejich primárním cílem bylo iniciovat explozi v prostoru školní jídelny a způsobit masivní ztráty na životech.⁹⁰

Po selhání výbušných zařízení zahájili pachatelé střelbu v exteriéru a následně i v interiéru budovy. Pohybovali se mezi jednotlivými částmi školy, přičemž jejich jednání nebylo zcela lineární, ale kombinovalo prvky cíleného i nahodilého útoku. Útok trval přibližně 50 minut a vedl k usmrcení 13 osob a zranění více než 20 dalších. Pachatelé následně spáchali sebevraždu v prostorách knihovny.⁹¹

Zásah bezpečnostních složek byl veden v souladu s tehdejší doktrínou, která kladla důraz na zajištění perimetru a vyčkávání na příjezd specializovaných jednotek

⁸⁹ PETRÁŠ, Jiří. *Bezpečnostní hrozby současnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2017. ISBN 978-80-7251-476-3.

⁹⁰ BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, U.S. Department of Justice, 2014.

⁹¹ LARKIN, Ralph W. *Comprehending Columbine*. Philadelphia: Temple University Press, 2007. ISBN 978-1-59213-491-0.

(SWAT). První hlídky na místě nevstoupily okamžitě do objektu, ale zaměřily se na izolaci prostoru a evakuaci osob z okolí.⁹²

Časová osa zásahu

- 11:19 – zahájení střelby v areálu školy
- 11:23 – první hlášení na tísňovou linku
- 11:24–11:30 – příjezd prvních policejních hlídek
- následující desítky minut – zajištění perimetru
- cca 12:08 – ukončení útoku (sebevražda pachatelů)

Následné odborné studie poukázaly na zásadní nedostatky vyčkávací taktiky. Vzhledem k tomu, že rozhodující fáze útoku probíhá v řádu minut, vedlo zdržení zásahu k vyššímu počtu obětí.⁹³

Na základě těchto zkušeností byl zaveden koncept Immediate Action Rapid Deployment (IARD), který klade důraz na okamžitý vstup prvních hlídek do objektu bez čekání na specializované jednotky.⁹⁴

3.5 Nákupní centrum Field's, Kodaň (2022)

Dne 3. července 2022 došlo k útoku aktivního střelce v nákupním centru Field's v Kodani. Pachatel vstoupil do objektu vyzbrojen střelnou zbraní a zahájil střelbu na přítomné osoby.⁹⁵

Útok probíhal v prostředí s vysokou koncentrací civilních osob, což vedlo k panice a komplikovalo evakuaci. Pachatel během incidentu usmrtil tři osoby a další osoby zranil. Zásah policie byl charakterizován rychlou reakcí, kdy pachatel byl zadržen krátce po zahájení útoku⁹⁶.

Incident poukázal na:

- význam rychlé reakce prvních hlídek,
- nutnost efektivní evakuace v prostředí měkkých cílů,

⁹² U.S. Department of Homeland Security. *Active Shooter: How to Respond*. Washington, 2018.

⁹³ ALTHEIDE, David L. *Terrorism and the Politics of Fear*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2006.

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ Danish National Police. *Report on the Field's shooting, Copenhagen, 2022*.

⁹⁶ Tamtéž.

- význam koordinace mezi bezpečnostními složkami.

Zásah byl hodnocen jako efektivní z hlediska rychlosti eliminace hrozby.⁹⁷

Časová osa zásahu

- cca 17:30 – vstup pachatele do objektu
- bezprostředně poté – zahájení střelby
- během několika minut – přijetí tísňových oznámení
- cca 17:45–17:50 – příjezd policejních hlídek
- cca 18:00 – zadržení pachatele

3.6 Christchurch, Nový Zéland (2019)

Dne 15. března 2019 došlo ve městě Christchurch k útoku ozbrojeného pachatele na dvě náboženská zařízení, konkrétně mešity Al Noor Mosque a Linwood Islamic Centre. Pachatel jednal samostatně a byl vyzbrojen střelnými zbraněmi, přičemž útok byl veden s cílem způsobit co největší počet obětí.

Ačkoliv je tento incident primárně klasifikován jako teroristický útok, jeho průběh v jednotlivých fázích vykazoval znaky útoku aktivního útočníka, zejména z hlediska taktiky vedení útoku a reakce bezpečnostních složek.⁹⁸

Útok byl zahájen v mešitě Al Noor, kde pachatel vstoupil do objektu a zahájil střelbu na přítomné osoby. Následně se přesunul na druhé místo útoku, kde pokračoval ve střelbě. Celkem bylo usmrceno 51 osob a další desítky byly zraněny.⁹⁹

Specifikem tohoto incidentu bylo využití moderních technologií, kdy pachatel útok částečně přenášel prostřednictvím internetu, což mělo významný dopad na mediální a bezpečnostní prostředí.

Časová osa zásahu

- cca 13:40 – zahájení střelby v mešitě Al Noor
- 13:41–13:44 – první tísňová oznámení

⁹⁷ Danish National Police. *Report on the Field's shooting, Copenhagen, 2022.*

⁹⁸ ROYAL COMMISSION OF INQUIRY INTO THE TERRORIST ATTACK ON CHRISTCHURCH MASJIDAIN ON 15 MARCH 2019. *Ko tō tātou kāinga tēnei: Report of the Royal Commission of Inquiry into the terrorist attack on Christchurch masjidain on 15 March 2019.* Wellington: New Zealand Government, 2020.

⁹⁹ Tamtéž.

- cca 13:50 – přesun pachatele k druhému místu útoku
- cca 13:55 – pokračování útoku v Linwood Islamic Centre
- 13:59–14:05 – příjezd policejních hlídek a uzavření oblasti
- cca 14:17 – zadržení pachatele policií

Z odborného hlediska představuje útok v Christchurch kombinaci prvků teroristického útoku a útoku aktivního útočnicka. Pachatel jednal samostatně, bez přímé koordinace s dalšími osobami, a jeho jednání vykazovalo typické znaky dynamického útoku v prostředí s vysokou koncentrací civilních osob.¹⁰⁰

Pozitivně lze hodnotit relativně rychlou reakci policejních složek, kdy pachatel byl zadržen v krátkém časovém úseku od zahájení útoku. Tento faktor přispěl k omezení rozsahu incidentu.

Na druhé straně útok poukázal na nové výzvy, zejména:

- využití online prostředí k šíření útoku,
- mobilitu pachatele mezi více místy,
- nutnost rychlé reakce v dynamicky se měnící situaci.

Z komparativního hlediska lze konstatovat, že tento případ potvrzuje význam okamžitého zásahu prvních hlídek a schopnosti reagovat na více lokalit současně.

3.7 Doporučení vyplývající z analýzy útoků typu AMOK

Na základě analýzy vybraných útoků typu AMOK v České republice i v zahraničí lze identifikovat několik klíčových poznatků, které mají přímý dopad na činnost bezpečnostních složek, zejména Policie České republiky.

Prvním zásadním zjištěním je skutečnost, že útoky aktivního útočnicka mají velmi rychlý průběh a jejich rozhodující fáze se odehrává v řádu minut. Tato časová charakteristika významně omezuje možnosti reakce bezpečnostních složek a klade důraz na okamžité nasazení prvních dostupných hlídek. Tento závěr je v souladu

¹⁰⁰ BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, U.S. Department of Justice, 2014.

se zahraničními studii, které upozorňují, že většina útoků končí ještě před příjezdem specializovaných jednotek.¹⁰¹

Současně je však nutné doplnit, že i v případech, kdy zásah policie proběhne relativně rychle, může být doba samotného útoku dostatečně dlouhá na způsobení vysokého počtu obětí. Tento aspekt je patrný například při útoku v Christchurch na Novém Zélandu v roce 2019, kde pachatel operoval na více místech a byl zadržen přibližně do 40 minut od zahájení útoku, přesto však došlo k vysokému počtu obětí.¹⁰² Tento případ potvrzuje, že klíčovým faktorem není pouze rychlost reakce, ale zejména minimalizace času do přímého kontaktu s pachatelem a schopnost okamžitého zásahu v místě incidentu.

Dalším významným poznatkem je nutnost změny taktiky zásahu. Případ Columbine jednoznačně prokázal neefektivitu vyčkávací strategie, zatímco novější incidenty, včetně útoku ve Fakultní nemocnici Ostrava či v nákupním centru Field's, potvrzují význam okamžitého zásahu a aktivního vyhledání pachatele. Tento trend je patrný i v zahraničních případech, kde dochází k důrazu na iniciativu prvních zasahujících policistů.

Z pohledu organizace zásahu se jako klíčový faktor ukazuje efektivní velení. V počáteční fázi incidentu je nezbytné rychlé převzetí velení a přechod od individuální činnosti jednotlivých hlídek k koordinovanému postupu. Nedostatky v této oblasti byly identifikovány například při útoku v Uherském Brodě, kde docházelo k prodávám a nejednoznačnému řízení zásahu. Zahraniční zkušenosti zároveň ukazují, že při složitějších incidentech, zejména na více místech současně, výrazně roste význam koordinace a sdílení informací mezi zasahujícími složkami.

Významnou roli hraje rovněž připravenost policistů na zásah v tzv. měkkých cílech, jako jsou školy, nemocnice nebo obchodní centra. Tyto objekty se vyznačují vysokou koncentrací osob a absencí bezpečnostních opatření, což zvyšuje nároky na rychlost rozhodování, orientaci v prostoru a schopnost samostatného postupu prvních

101 LAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, U.S. Department of Justice, 2014.

102 ROYAL COMMISSION OF INQUIRY INTO THE TERRORIST ATTACK ON CHRISTCHURCH MASJIDAIN ON 15 MARCH 2019. *Ko tō tātou kāinga tēnei: Report of the Royal Commission of Inquiry into the terrorist attack on Christchurch masjidain on 15 March 2019*. Wellington: New Zealand Government, 2020.

hlídek. Případy z České republiky i zahraničí potvrzují, že právě v těchto prostředích dochází k nejzávažnějším následkům.

Na základě uvedených poznatků lze formulovat následující doporučení pro praxi Policie České republiky:

- důsledně rozvíjet koncept prvosledových hlídek, zejména v oblasti jejich dostupnosti a plošného pokrytí území,
- zaměřit výcvik na okamžitý vstup do objektu a eliminaci pachatele bez zbytečných prodlev,
- posilovat schopnosti velení policie na místě zásahu, včetně rozhodování pod tlakem a koordinace více jednotek,
- pravidelně realizovat modelové situace a taktická cvičení zaměřená na zásahy v prostředí měkkých cílů,
- zlepšovat sdílení informací mezi složkami IZS, zejména v počáteční fázi zásahu.

Závěrem lze konstatovat, že útoky typu AMOK představují specifickou bezpečnostní hrozbu, která vyžaduje rychlou, rozhodnou a koordinovanou reakci. Zavedení prvosledových hlídek Policie České republiky lze v tomto kontextu považovat za adekvátní reakci na vývoj bezpečnostního prostředí, přičemž jejich další rozvoj je klíčový pro efektivní zvládnání těchto mimořádných událostí. Současně je však zřejmé, že i přes zavedení moderních taktických postupů nelze zcela eliminovat riziko vysokého počtu obětí, což odpovídá samotné dynamice těchto incidentů.

4 Mezinárodní srovnání přístupů k řešení situací aktivního útočníka

Cílem této kapitoly je provést komparativní analýzu přístupů vybraných států k řešení situací aktivního útočníka, a to zejména ve vztahu k taktice zásahu, organizaci prvosledových sil, systému velení a úrovni výcviku. Do srovnání byly zahrnuty Spojené státy americké, Německo, Velká Británie, Dánsko, Slovensko a Nový Zéland.

Základním východiskem je skutečnost, že útoky aktivního útočníka mají velmi dynamický průběh a jejich rozhodující fáze se odehrává v řádu minut, což zásadně ovlivňuje taktiku zásahu a klade důraz na okamžitou reakci prvních dostupných hlídek.¹⁰³

4.1 Taktika zásahu

Z komparativního hlediska lze konstatovat, že ve všech sledovaných státech došlo k přechodu od vyčkávací taktiky k principu okamžitého zásahu. Tento přístup byl poprvé systematicky formulován ve Spojených státech amerických po útoku na Columbine High School v roce 1999, kdy bylo identifikováno selhání tehdejší strategie založené na zajištění perimetru a čekání na specializované jednotky.¹⁰⁴

Ve Spojených státech byl následně zaveden princip Immediate Action Rapid Deployment (IARD), který klade důraz na okamžitý vstup prvních zasahujících policistů do objektu a aktivní vyhledání pachatele.¹⁰⁵ Tento přístup se postupně stal standardem i v evropských státech.

V Německu a Velké Británii je tento princip rovněž aplikován, přičemž důraz je kladen na rychlé zapojení specializovaných jednotek (SEK, resp. ARV – Armed Response Vehicles).¹⁰⁶ V Dánsku a na Slovensku lze pozorovat podobný vývoj, kdy první hlídky přebírají iniciativu a nečekají na příjezd zásahových jednotek.

¹⁰³ BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington, D.C.: FBI, 2014.

¹⁰⁴ LARKIN, Ralph W. *Comprehending Columbine*. Philadelphia: Temple University Press, 2007.

¹⁰⁵ UNITED STATES. *Department of Homeland Security. Active Shooter: How to Respond*. Washington, D.C., 2018.

¹⁰⁶ Bundeskriminalamt. *Polizeiliche Maßnahmen bei Amoklagen*. Wiesbaden, 2017.

Na Novém Zélandu byl tento přístup potvrzen i v praxi při útoku v Christchurch v roce 2019, kde policie reagovala v relativně krátkém čase a pachatel byl zadržen přibližně do 40 minut od zahájení útoku.¹⁰⁷

Lze tedy konstatovat, že princip okamžitého zásahu představuje v současnosti mezinárodní standard.

4.2 Organizace prvosledových sil

Zásadní rozdíly mezi jednotlivými státy lze identifikovat v organizaci prvosledových sil. Ve Spojených státech amerických je každý policista považován za potenciálního prvního zasahujícího, což klade důraz na individuální připravenost a iniciativu.¹⁰⁸

Naopak v evropských podmínkách, včetně České republiky, Německa a Dánska, dochází častěji ke specializaci těchto činností. Český model prvosledových hlídek představuje vyčleněné hlídky určené k řešení situací aktivního útočníka, což zajišťuje vyšší úroveň odborné připravenosti.

Ve Velké Británii je systém založen na kombinaci běžných hlídek a ozbrojených jednotek (ARV), které jsou trvale připraveny k okamžitému nasazení.¹⁰⁹

Na Slovensku je přístup obdobný českému modelu, přičemž důraz je kladen na okamžitou reakci prvních hlídek a jejich základní taktickou připravenost.

Z komparativního hlediska lze konstatovat, že efektivita zásahu není dána konkrétním modelem organizace, ale především dostupností sil a jejich schopností reagovat v co nejkratším čase.

4.3 Výcvik a připravenost

Významnou oblastí srovnání je úroveň výcviku.

¹⁰⁷ ROYAL COMMISSION OF INQUIRY INTO THE TERRORIST ATTACK ON CHRISTCHURCH MASJIDAIN ON 15 MARCH 2019. Wellington, 2020.

¹⁰⁸ BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. *A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013*. Washington, D.C.: FBI, 2014.

¹⁰⁹ COLLEGE OF POLICING. *Armed Policing Guidance*. London, 2016.

Ve Spojených státech je výcvik zaměřený na situace aktivního útočníka realizován pravidelně a zahrnuje realistické scénáře simulující skutečné podmínky zásahu.¹¹⁰

V Německu a Velké Británii je výcvik rovněž na vysoké úrovni, přičemž důraz je kladen na koordinaci mezi hlídkami a specializovanými jednotkami.¹¹¹

V Dánsku a na Slovensku je výcvik realizován v menší intenzitě, avšak v posledních letech dochází k jeho rozvoji v reakci na změny bezpečnostního prostředí.

Na Novém Zélandu vedl útok v Christchurch k přehodnocení přístupu k výcviku a k posílení připravenosti policie na podobné incidenty.¹¹²

Klíčovým faktorem se ukazuje nikoliv obsah výcviku, ale jeho pravidelnost, intenzita a realističnost.

4.4 Velení a koordinace zásahu

V oblasti velení lze identifikovat rozdíly především v míře formalizace.

Ve Spojených státech je využíván systém Incident Command System (ICS), který umožňuje standardizované řízení zásahu.¹¹³

V evropských státech, včetně České republiky, Německa a Slovenska, je velení založeno na institutu velitele na místě zásahu, který přebírá odpovědnost za koordinaci činnosti jednotlivých složek.

Ve Velké Británii je systém velení více strukturovaný a rozdělený do několika úrovní (strategická, taktická, operativní), což umožňuje efektivní řízení rozsáhlejších incidentů.¹¹⁴

Na Novém Zélandu byl při útoku v Christchurch identifikován význam rychlého rozhodování a koordinace mezi složkami, zejména v počáteční fázi zásahu.

¹¹⁰ UNITED STATES. *Department of Homeland Security*, 2018.

¹¹¹ Bundeskriminalamt, 2017.

¹¹² ROYAL COMMISSION, 2020.

¹¹³ FEMA. *Incident Command System Resources*. 2017.

¹¹⁴ COLLEGE OF POLICING, 2016.

Efektivita velení je tak dána především schopností rychlé adaptace na vývoj situace, nikoliv pouze formální strukturou.

4.5 Shrnutí a implikace pro Policii České republiky

Na základě provedeného srovnání lze konstatovat, že přístupy jednotlivých států k řešení situací aktivního útočníka se v současnosti výrazně sbližují. Společným jmenovatelem je důraz na rychlost zásahu, iniciativu prvních zasahujících policistů a efektivní velení.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že zásadním faktorem úspěšnosti zásahu není samotná organizační struktura jednotlivých bezpečnostních složek, ale především schopnost policistů reagovat v prvních minutách incidentu. Právě tato fáze totiž rozhoduje o dalším průběhu události a má přímý dopad na počet obětí.

Z analyzovaných případů vyplývá, že i přes rozdílné přístupy jednotlivých států dochází k postupnému sjednocování taktiky zásahu, přičemž klíčovou roli hraje okamžitý vstup prvních hlídek do objektu a aktivní vyhledání pachatele. Současně je však zřejmé, že ani rychlá reakce bezpečnostních složek nemůže zcela zabránit vzniku obětí, což je dáno samotnou dynamikou těchto útoků.

Z pohledu Policie České republiky lze systém prvosledových hlídek hodnotit jako odpovídající současným mezinárodním trendům. Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že tento systém představuje efektivní nástroj pro řešení situací aktivního útočníka, avšak jeho účinnost je podmíněna zejména dostupností hlídek, kvalitou výcviku a schopností velení v počáteční fázi zásahu.

Současně lze konstatovat, že další rozvoj tohoto systému by měl směřovat především ke zvyšování realismu výcviku, posilování schopnosti rozhodování pod tlakem a zlepšení koordinace mezi jednotlivými složkami integrovaného záchranného systému.

Pro Policii České republiky z toho vyplývá potřeba dalšího rozvoje výcviku prvosledových hlídek, sjednocení postupů a důrazu na praktickou připravenost, která odpovídá současným bezpečnostním hrozbám.

5 Dotazníkové šetření

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na vyhodnocení dotazníkového šetření realizovaného mezi příslušníky Policie České republiky, kteří jsou zařazeni nebo působí v systému prvosledových hlídek. Cílem šetření bylo získat aktuální poznatky o úrovni připravenosti těchto policistů na řešení mimořádných událostí typu AMOK, a to zejména z pohledu výcviku, materiálního vybavení, spolupráce s ostatními složkami integrovaného záchranného systému a znalosti základních taktických postupů.

Dotazníkové šetření bylo realizováno v období od 15. února 2026 do 5. března 2026. Dotazník byl distribuován prostřednictvím internetového prostředí mezi příslušníky Policie České republiky, což umožnilo oslovit širší spektrum respondentů z různých útvarů a služebního zařazení.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 112 respondentů. Výsledky jsou proto prezentovány v absolutních hodnotách i procentuálním vyjádření, což umožňuje jejich přehlednou interpretaci a následné využití v rámci analytické části práce.

5.1 Metodika zpracování dat

Dotazník obsahoval kombinaci uzavřených a otevřených otázek. Uzavřené otázky byly zaměřeny na kvantifikovatelné údaje, například absolvování specializovaného výcviku, subjektivní připravenost k zásahu, materiální vybavení či účast na společných cvičeních. Otevřené otázky naopak umožnily respondentům vyjádřit vlastní zkušenosti a identifikovat problematické oblasti fungování prvosledových hlídek.

Získaná data byla zpracována pomocí základních statistických metod. U uzavřených otázek byly vyhodnoceny absolutní četnosti jednotlivých odpovědí a jejich procentuální zastoupení. Výsledky byly následně znázorněny pomocí tabulek a grafů, což umožňuje jejich přehlednou interpretaci.

Otevřené odpovědi byly analyzovány metodou tematického třídění. Jednotlivé odpovědi byly seskupeny do obsahově podobných kategorií, například personální podstav, nedostatečná četnost výcviku, materiální vybavení nebo problémy v komunikaci mezi složkami. Tento postup umožnil identifikovat opakující se témata a formulovat obecnější závěry.

Je však nutné uvést, že výběr respondentů nebyl náhodný, ale byl realizován formou dostupného výběru prostřednictvím internetového dotazníku. Výsledky proto nelze zobecňovat na celou Policii České republiky, avšak poskytují relevantní vhled do problematiky fungování prvosledových hlídek v praxi.

Získaná data poskytují nejen základní přehled o stavu připravenosti prvosledových hlídek, ale zároveň umožňují identifikovat problematické oblasti, které mohou mít přímý dopad na efektivitu zásahu při mimořádné události. Praktická část tak navazuje na teoretická východiska práce a doplňuje je o empirická zjištění z prostředí Policie České republiky.

Výsledky dotazníkového šetření zároveň slouží jako podklad pro formulaci doporučení směřujících ke zvýšení efektivitu prvosledových hlídek v podmínkách Policie České republiky.

5.2 Identifikační údaje respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 112 respondentů, kteří působí u Policie České republiky a jsou zařazeni nebo mají zkušenost s výkonem služby v systému prvosledových hlídek. Tato skutečnost je klíčová pro relevanci získaných dat, neboť umožňuje vycházet z odpovědí policistů, kteří mají přímou zkušenost s problematikou řešenou v této práci.

Z hlediska pohlaví tvoří většinu respondentů muži, což odpovídá dlouhodobému personálnímu složení bezpečnostních složek. Přestože zastoupení žen není dominantní, jejich odpovědi představují důležitý doplňující pohled na problematiku připravenosti a fungování prvosledových hlídek.

Délka služby u Policie České republiky byla u respondentů různorodá. Ve výzkumném souboru byli zastoupeni jak policisté s krátkou dobou služby (do 3 let), tak policisté s dlouholetou praxí přesahující 10 let. Převahu však tvořili příslušníci s praxí delší než 3 roky, což lze považovat za pozitivní z hlediska kvality získaných dat. Tito respondenti již mají dostatečné zkušenosti s výkonem služby, orientují se v problematice bezpečnostních opatření a mají reálnou představu o fungování prvosledových hlídek v praxi.

Obdobná situace byla zjištěna i u délky působení v prvosledových hlídkách. Z výsledků vyplývá, že respondenti mají různou míru zkušeností – od krátkodobého

zařazení až po dlouhodobé působení v těchto hlídkách. Tato různorodost umožňuje nahlížet na problematiku z více úhlů pohledu, a to jak z perspektivy méně zkušených policistů, tak z pohledu příslušníků s dlouhodobou praxí.

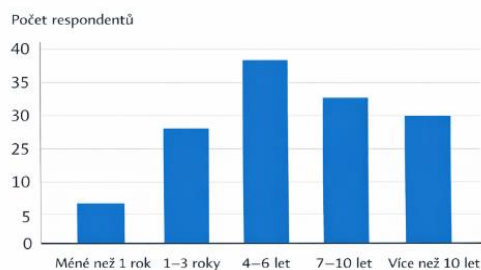
Z hlediska služebního zařazení byli respondenti zastoupeni napříč různými útvary Policie České republiky, zejména základními útvary pořádkové policie (OOP), hlídkovou službou (OHS) a speciální pořádkovou jednotkou (SPJ). Tato skutečnost je důležitá, neboť jednotlivé útvary se liší charakterem činnosti, četností výcviku i materiálním vybavením. Zapojení respondentů z různých typů útvarů tak přispívá k celkové vypovídací hodnotě výzkumu.

Z regionálního hlediska lze konstatovat, že respondenti pocházeli z různých krajů České republiky. Tato geografická rozmanitost je významná, neboť umožňuje zohlednit možné rozdíly v organizaci služby, dostupnosti výcviku či materiálním zabezpečení mezi jednotlivými regiony.

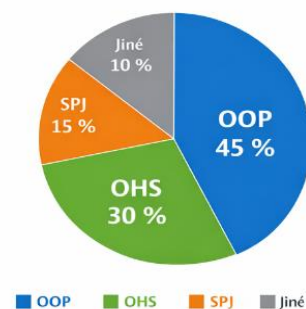
Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že struktura respondentů je pro účely této práce dostatečně reprezentativní. Výzkumný soubor zahrnuje policisty s různou délkou služby, rozdílnou mírou zkušeností i odlišným služebním zařazením. Díky tomu lze získané výsledky považovat za relevantní pro obecné posouzení připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na řešení mimořádných událostí typu AMOK.

Zároveň je však nutné uvést, že výběr respondentů nebyl realizován náhodným způsobem, ale prostřednictvím internetového dotazníku. Výsledky proto nelze bez dalšího zobecnit na celou Policii České republiky, nicméně poskytují cenný vhled do reálné praxe a umožňují identifikovat klíčové problémy v oblasti výcviku, vybavení a organizace prvosledových hlídek.

Graf č. 1: Délka služby respondentů u Policie České republiky

Graf č. 2: Služební zařazení respondentů

5.3 Výcvik a odborná připravenost prvosledových hlídek

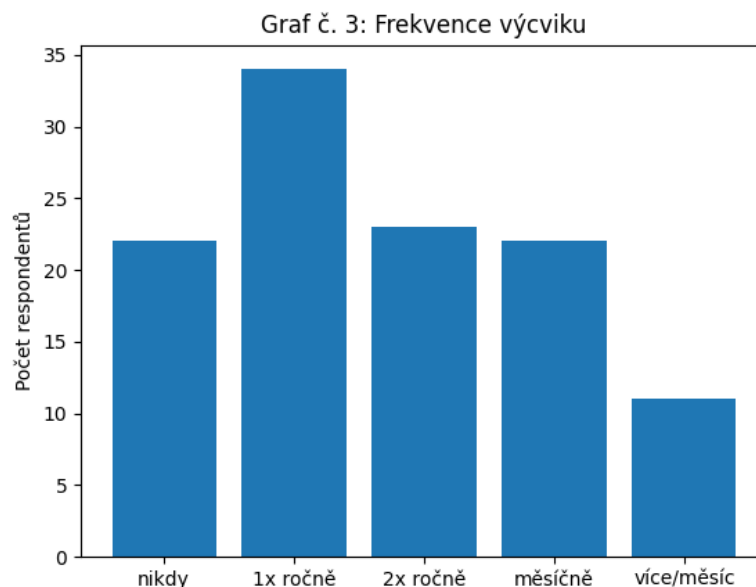
Výcvik a odborná připravenost představují jeden z klíčových pilířů schopnosti Policie České republiky efektivně reagovat na mimořádné události typu AMOK. Vzhledem k dynamice těchto situací, kdy rozhodují první minuty zásahu, je nezbytné, aby byli příslušníci prvosledových hlídek nejen teoreticky připraveni, ale především schopni aplikovat získané znalosti v praxi.

5.3.1 Frekvence výcviku

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že četnost výcviku mezi jednotlivými respondenty není jednotná. Část policistů uvádí pravidelnou účast na výcviku, včetně měsíčních nebo častějších cvičení, zatímco jiní absolvují výcvik pouze jednou či dvakrát ročně, případně zcela výjimečně.

Tato nejednotnost představuje významný problém, neboť pravidelnost výcviku má přímý vliv na udržení schopností a připravenosti policistů. V prostředí, kde se očekává rychlá a rozhodná reakce, může nedostatečná frekvence výcviku vést ke ztrátě jistoty a zhoršení výkonu při reálném zásahu.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že výcvik by měl být realizován pravidelně a systematicky, ideálně v kratších intervalech, které umožní udržovat potřebné návyky a schopnosti. Jednorázové nebo nepravidelné školení nelze považovat za dostatečné pro zvládnutí takto náročných situací.

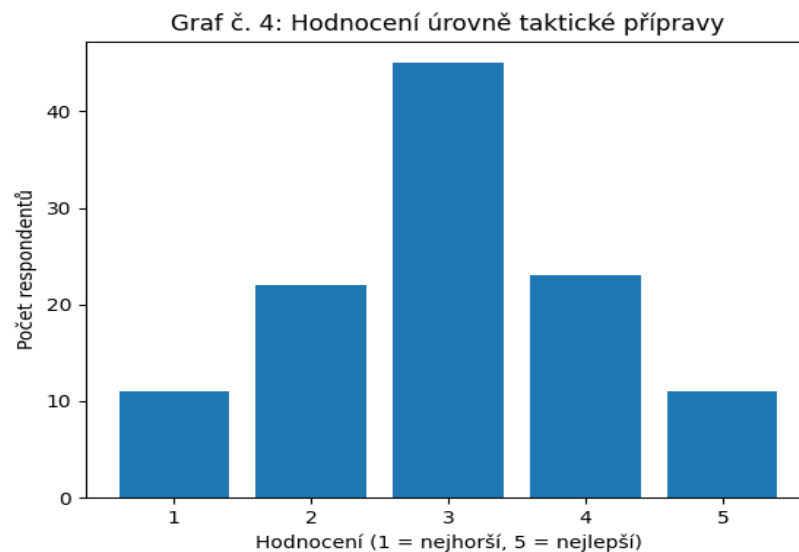

5.3.2 Hodnocení taktické přípravy

Respondenti hodnotili úroveň taktické přípravy na škále od 1 do 5, přičemž většina odpovědí se pohybovala ve středních hodnotách. Tento výsledek naznačuje, že výcvik je vnímán jako průměrný, nikoli však jako vysoce kvalitní.

Taktická příprava je přitom zásadní složkou výcviku prvosledových hlídek. Zahrnuje nejen samotný pohyb v prostoru, ale také rozhodování pod tlakem, komunikaci v týmu a schopnost rychle vyhodnotit situaci.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že současný výcvik může být příliš zaměřen na formální splnění požadavků, zatímco nedostatečně reflektuje reálné podmínky zásahu. Chybět může zejména simulace stresových situací, práce v omezeném prostoru nebo řešení nepředvídatelných scénářů.

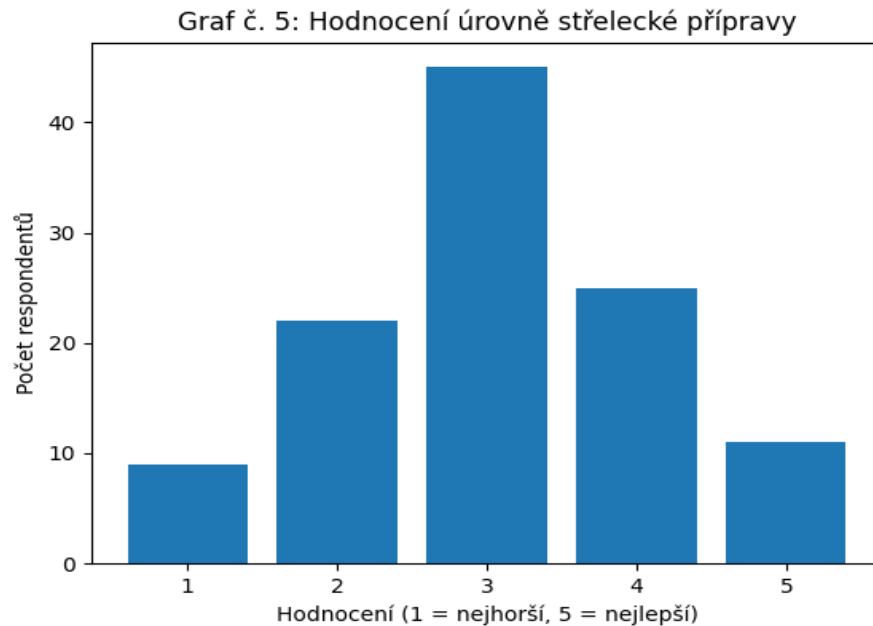

5.3.3 Střelecká příprava

Podobný trend lze pozorovat i v oblasti střelecké přípravy. Respondenti ji většinou hodnotí jako průměrnou až mírně nadprůměrnou, avšak bez výrazně pozitivního hodnocení.

Střelecká příprava je přitom klíčová pro bezpečné a efektivní zvládnutí situace aktivního útočníka. Nestačí pouze technická schopnost střelby, ale je nutné zvládnout střelbu v pohybu, pod stresem a v komplexním prostředí.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že jedním z hlavních nedostatků může být nedostatečné propojení střelecké a taktické přípravy. V praxi totiž nelze tyto dvě složky oddělovat, ale je nutné je trénovat současně.

5.3.4 Znalost typové činnosti AMOK

Výsledky ukazují, že většina respondentů je seznámena s typovou činností č. 14 – AMOK. Tento fakt lze hodnotit pozitivně, neboť znalost základních postupů je nezbytným předpokladem pro správné zvládnutí zásahu.

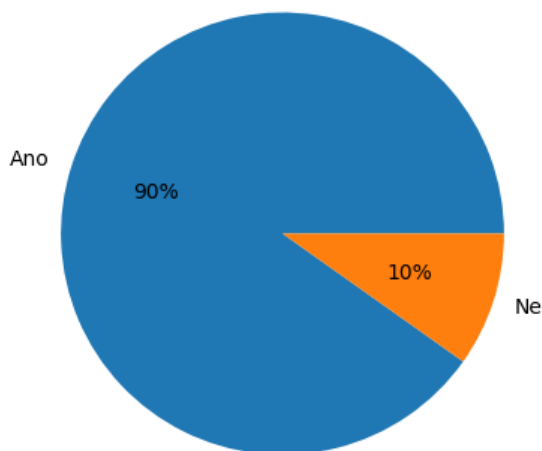
Na druhou stranu je nutné zdůraznit, že formální seznámení s dokumentem neznamená schopnost jeho praktické aplikace. V reálné situaci je rozhodující schopnost rychle jednat, nikoli pouze znalost teoretických postupů.

5.3.5 Absolvování speciálního školení

Z celkového počtu respondentů uvedlo 90 %, že absolvovalo speciální školení zaměřené na zásah proti aktivnímu útočníkovi. Tento výsledek svědčí o tom, že Policie České republiky věnuje této problematice zvýšenou pozornost.

Přesto je nutné tento výsledek interpretovat v souvislosti s následující otázkou, která se zaměřovala na subjektivní připravenost policistů.

Graf č. 6: Absolvování speciálního školení

5.3.6 Subjektivní připravenost k zásahu

Pouze 20 % respondentů uvedlo, že se po absolvování školení cítí být dostatečně připraveni na zásah proti aktivnímu útočnickovi. Naproti tomu 80 % respondentů se připraveno necítí.

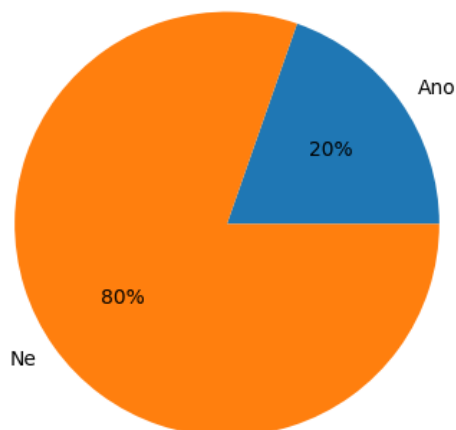
Tento výrazný nesoulad mezi absolvovaným školením a subjektivním pocitem připravenosti představuje jeden z nejzásadnějších poznatků celého dotazníkového šetření.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že tento rozdíl je způsoben především nedostatečnou realističností výcviku. Policisté sice absolvují školení, avšak nemají dostatek příležitostí procvičit si reálné scénáře v podmínkách, které by odpovídaly skutečnému zásahu.

Dalším faktorem může být i nedostatečná frekvence výcviku, která vede k tomu, že získané dovednosti nejsou dostatečně upevněny.

Z praktického hlediska je tento výsledek velmi závažný. Pokud se většina policistů necítí být připravena na zásah proti aktivnímu útočnickovi, může to mít přímý dopad na efektivitu zásahu a bezpečnost všech zúčastněných osob.

Graf č. 7: Subjektivní připravenost na zásah

5.3.7 Vyhodnocení otevřených odpovědí

Z otevřených odpovědí respondentů vyplývá, že mezi nejčastěji uváděné nedostatky výcviku patří:

- nedostatečná četnost výcviku,
- nízká míra realismu cvičení,
- nedostatek praktických scénářů,
- omezené možnosti nácviku rozhodování pod tlakem.

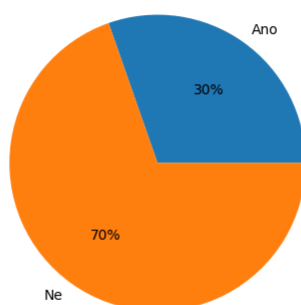
Respondenti rovněž poukazují na potřebu většího zapojení složek IZS do výcviku a na nutnost komplexního přístupu k přípravě. Na základě výsledků lze konstatovat, že mezi absolvovaným výcvikem a subjektivní připraveností respondentů existuje výrazný nesoulad. Tento fakt naznačuje možné nedostatky v oblasti výcviku, zejména pokud jde o jeho frekvenci, kvalitu a míru realismu.

5.4 Materiální vybavení prvosledových hlídek

Materiální vybavení představuje jeden ze zásadních faktorů ovlivňujících schopnost prvosledových hlídek efektivně reagovat na mimořádné události typu AMOK. Výsledky dotazníkového šetření ukazují, že většina respondentů disponuje základním služebním vybavením, jako jsou služební zbraně, balistické vesty či radiostanice.

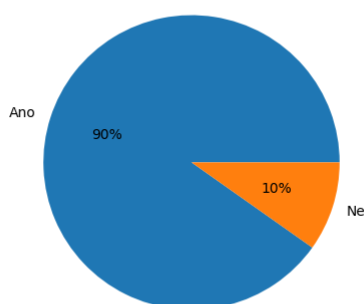
Z hlediska hodnocení dostatečnosti vybavení uvedlo pouze 34 respondentů, že považují vybavení za dostačující, zatímco 78 respondentů jej hodnotí jako nedostatečné. Tento nepoměr poukazuje na významný problém v oblasti materiálního zabezpečení.

Graf č. 8: Hodnocení dostatečnosti služebního vybavení

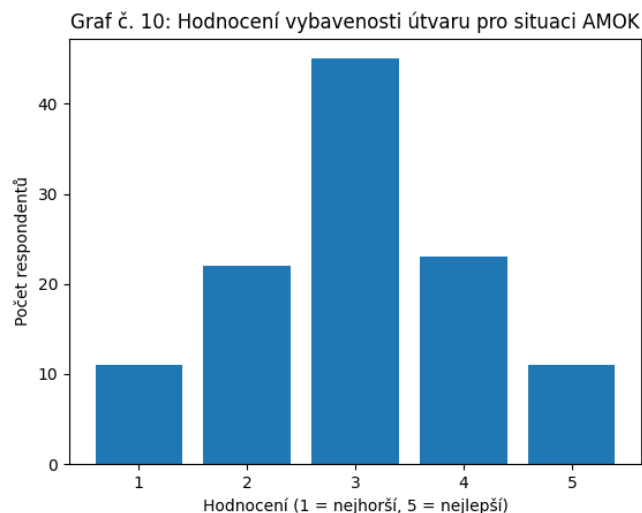

Dalším důležitým zjištěním je skutečnost, že 101 respondentů uvedlo, že si pořídilo vlastní vybavení nad rámec služební výstroje. Tento výsledek lze interpretovat jako projev snahy policistů zvýšit svou osobní bezpečnost a připravenost, avšak zároveň poukazuje na nedostatky v systémovém zajištění.

Graf č. 9: Pořízení vlastního vybavení do služby

Respondenti v otevřených odpovědích nejčastěji uváděli potřebu lepší balistické ochrany, dostupnosti dlouhých zbraní, zdravotnického vybavení a průlomových prostředků.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že materiální vybavení prvosledových hlídek by mělo být řešeno systémově a jednotně, nikoli ponecháno na individuální iniciativě jednotlivých policistů.

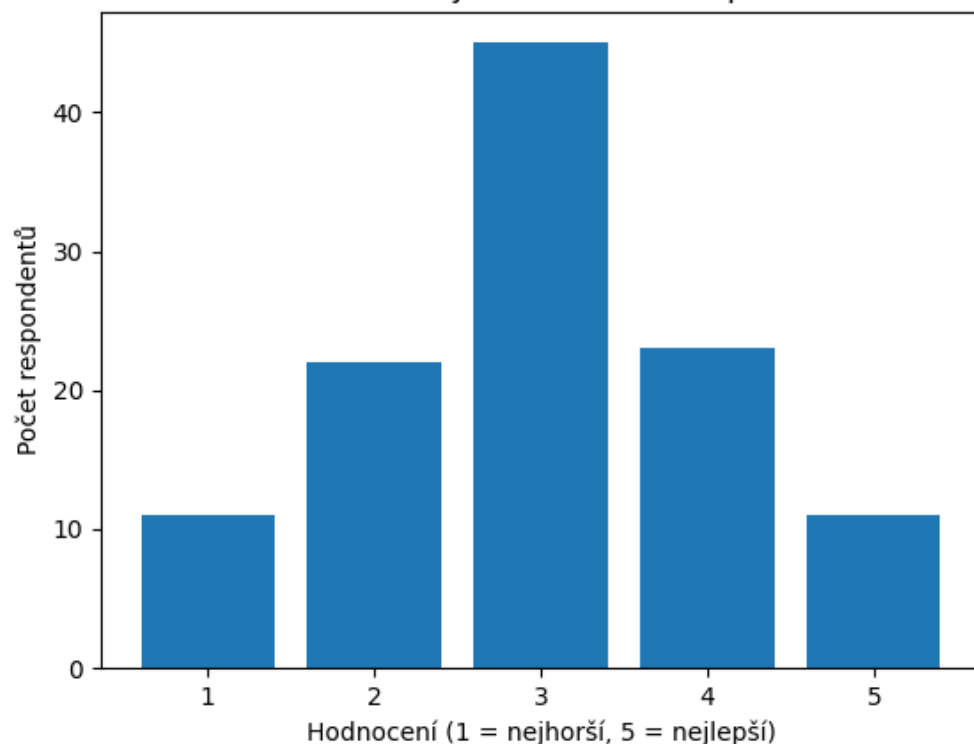
5.5 Spolupráce se složkami IZS

Spolupráce mezi složkami integrovaného záchranného systému představuje klíčový prvek úspěšného zvládnutí mimořádných událostí.

Respondenti hodnotili úroveň spolupráce na škále od 1 do 5, přičemž většina odpovědí se soustředila ve středních hodnotách. Tento výsledek naznačuje, že spolupráce je vnímána jako funkční, avšak nikoliv bezproblémová.

Z hlediska praktických zkušeností uvedlo 78 respondentů, že se zúčastnili společného cvičení se složkami IZS, zatímco 34 respondentů tuto zkušenost nemá.

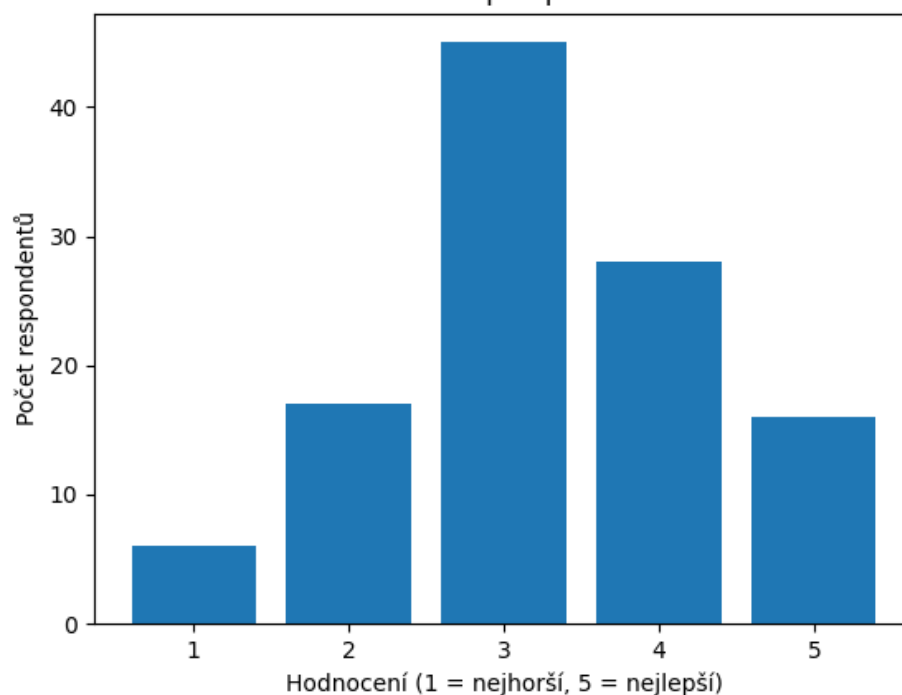
Graf č. 10: Hodnocení vybavenosti útvaru pro situaci AMOK

Dále bylo zjištěno, že většina respondentů absolvovala jedno až dvě cvičení, přičemž pouze menší část se účastnila více než dvou cvičení.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že četnost společných cvičení není dostatečná pro vytvoření pevně fungující spolupráce mezi jednotlivými složkami. V reálné situaci může nedostatek společného výcviku vést k problémům v komunikaci, koordinaci a velení.

Graf č. 11: Hodnocení spolupráce se složkami IZS

5.6 Velení a role velitele policie

V oblasti velení se dotazníkové šetření zaměřilo na znalost a vnímání role velitele policie při mimořádných událostech.

Z výsledků vyplývá, že 78 respondentů se s funkcí velitele policie již setkala, zatímco 34 respondentů tuto zkušenost nemá. Podobný poměr byl zjištěn i u znalosti role velitele policie, kdy 78 respondentů uvedlo, že tuto roli zná, a 34 respondentů nikoliv.

Tyto výsledky ukazují, že ačkoliv většina policistů má základní povědomí o systému velení, stále existuje významná skupina, která nemá dostatečné znalosti.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že v krizových situacích, kde je klíčová rychlá koordinace a jasné rozdělení kompetencí, může být nedostatečná znalost role velitele policie zásadním problémem.

5.7 Celková připravenost prvosledových hlídek

Respondenti hodnotili svou celkovou připravenost na řešení situací typu AMOK na škále od 1 do 5. Výsledky ukazují, že většina odpovědí se pohybuje ve středních hodnotách, přičemž výrazná část respondentů hodnotí svou připravenost spíše negativně.

Tento výsledek potvrzuje zjištění z předchozích otázek, zejména v oblasti výcviku a materiálního vybavení.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že celková připravenost prvosledových hlídek je ovlivněna kombinací více faktorů, především kvalitou výcviku, dostupností vybavení a úrovní spolupráce mezi složkami.

5.8 Interpretace výsledků dotazníkového šetření

Na základě provedené analýzy dotazníkového šetření lze konstatovat, že problematika připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na řešení mimořádných událostí typu AMOK je komplexní a ovlivněná řadou vzájemně propojených faktorů.

Jedním z nejvýznamnějších zjištění je zřejmý nesoulad mezi absolvovaným výcvikem a subjektivní připraveností policistů. Přestože většina respondentů uvedla, že absolvovala specializované školení zaměřené na zásah proti aktivnímu útočníkovi, pouze menší část z nich se cítí být na takový zásah skutečně připravena. Tento rozdíl naznačuje, že současný systém výcviku není dostatečně efektivní.

Z výsledků dále vyplývá, že výcvik není realizován jednotně napříč jednotlivými útvary. Rozdíly v četnosti i kvalitě výcviku mohou vést k nerovnoměrné úrovni připravenosti policistů, což představuje riziko zejména při společném zásahu více hlídek. V prostředí mimořádných událostí, kde rozhodují první minuty, může být právě tato nejednotnost zásadním faktorem ovlivňujícím průběh zásahu.

Významným zjištěním je rovněž oblast materiálního zabezpečení. Skutečnost, že velká část respondentů si pořizuje vlastní vybavení nad rámec služební výstroje, poukazuje na nedostatky v systémovém zajištění. Tento stav může vést k nerovnoměrné úrovni vybavenosti jednotlivých hlídek a v konečném důsledku ovlivnit jejich schopnost efektivně zasahovat.

V oblasti spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému bylo zjištěno, že ačkoliv většina respondentů má zkušenost se společnými cvičeními, jejich četnost není dostatečná. Nedostatečný společný výcvik může v praxi vést k problémům v komunikaci a koordinaci, které jsou při zásahu proti aktivnímu útočníkovi klíčové.

Z hlediska velení lze konstatovat, že povědomí o roli velitele policie není u všech respondentů na dostatečné úrovni. V krizových situacích, kde je nezbytné rychlé a jednoznačné rozhodování, představuje tento nedostatek potenciální riziko.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že hlavním problémem současného systému není absence jednotlivých prvků připravenosti, ale jejich nedostatečné propojení a praktická aplikace. Výcvik, vybavení i organizační nastavení existují, avšak nejsou vždy realizovány v takové kvalitě a rozsahu, aby odpovídaly reálným požadavkům zásahu.

5.9 Návrhy pro zlepšení

Na základě uvedených zjištění lze konstatovat, že systém prvosledových hlídek Policie České republiky představuje důležitý a funkční prvek bezpečnostního systému, nicméně jeho další rozvoj je nezbytný pro efektivní zvládnání mimořádných událostí typu AMOK.

Na základě provedené analýzy a interpretace výsledků dotazníkového šetření lze formulovat několik doporučení, která by mohla přispět ke zvýšení efektivity a připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky.

V první řadě je nezbytné zaměřit se na zkvalitnění systému výcviku. Výcvik by měl být realizován pravidelně a v kratších intervalech, aby bylo možné udržovat potřebné dovednosti a návyky. Současně by měl být více orientován na praktické scénáře, které co nejvíce odpovídají reálným podmínkám zásahu, včetně simulace stresových situací a nutnosti rozhodování pod časovým tlakem.

Dalším důležitým krokem je sjednocení úrovně výcviku napříč jednotlivými útvary Policie České republiky. Rozdíly v četnosti a kvalitě výcviku mohou vést k nerovnoměrné připravenosti policistů, což je v kontextu společného zásahu nežádoucí.

V oblasti materiálního zabezpečení je vhodné zajistit jednotné a dostatečné vybavení prvosledových hlídek. Systém by neměl být založen na individuální iniciativě

policistů, ale na centrálně řízeném a standardizovaném vybavení, které odpovídá charakteru zásahu proti aktivnímu útočníkovi. Z hlediska spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému je nezbytné zvýšit četnost společných cvičení. Pravidelný společný výcvik může významně přispět ke zlepšení komunikace, koordinace a celkové efektivity zásahu.

V neposlední řadě je vhodné zaměřit se na posílení znalostí v oblasti velení, zejména pokud jde o roli velitele policie při mimořádné události. Jasně definované kompetence a jejich znalost ze strany zasahujících policistů jsou klíčové pro efektivní řízení zásahu.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že implementace uvedených opatření by mohla vést ke zvýšení připravenosti prvosledových hlídek a tím i ke zvýšení efektivity zásahů při mimořádných událostech typu AMOK.

Z pohledu policejní praxe lze konstatovat, že výsledky dotazníkového šetření poukazují na určité rezervy zejména v oblasti výcviku a materiálního vybavení, což může mít přímý dopad na efektivitu zásahu prvosledových hlídek při událostech typu AMOK.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala problematikou prvosledových hlídek Policie České republiky se zaměřením na jejich význam, připravenost a reálné využití při řešení mimořádných událostí typu AMOK. Hlavním cílem práce bylo zhodnotit, jakým způsobem jsou tyto hlídky zapojeny do systému vnitřní bezpečnosti a jak efektivně dokážou reagovat na vysoce rizikové situace ohrožující zdraví a životy osob.

Na základě zpracování teoretické části, analýzy odborné literatury, právních předpisů a interních dokumentů Policie České republiky lze konstatovat, že prvosledové hlídky představují klíčový prvek bezpečnostního systému státu. Jejich význam spočívá především v rychlé reakci na mimořádné události, kdy jako první zasahují na místě incidentu a zásadním způsobem ovlivňují jeho další průběh.

Specifické cíle práce byly rovněž naplněny. V rámci práce byl popsán právní a organizační rámec fungování prvosledových hlídek, jejich postavení v rámci Policie České republiky i jejich role v systému integrovaného záchranného systému. Dále byla věnována pozornost jejich připravenosti na krizové situace, materiálnímu vybavení a spolupráci s ostatními složkami.

Praktická část práce přinesla důležité poznatky založené na dotazníkovém šetření mezi příslušníky Policie České republiky. Výsledky ukázaly, že ačkoliv většina respondentů absolvovala specializovaný výcvik, jejich subjektivní připravenost na řešení situací typu AMOK je výrazně nižší. Tento nesoulad poukazuje na nedostatky v oblasti výcviku, zejména pokud jde o jeho frekvenci, kvalitu a míru realismu.

Dále bylo zjištěno, že materiální vybavení prvosledových hlídek není vnímáno jako dostatečné, což vede k tomu, že si policisté často pořizují vlastní vybavení. Tento stav poukazuje na potřebu systémového řešení v oblasti materiálního zabezpečení.

V oblasti spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému bylo zjištěno, že společná cvičení nejsou realizována v dostatečné míře, což může negativně ovlivnit koordinaci při reálném zásahu. Zároveň bylo identifikováno, že znalost role velitele policie není u všech respondentů na dostatečné úrovni.

Na základě provedené komparace se zahraničními přístupy lze konstatovat, že systém prvosledových hlídek v České republice je funkční, avšak v některých oblastech zaostává, zejména pokud jde o intenzitu výcviku, jeho realističnost a systematické materiální zabezpečení.

Výzkumné otázky stanovené v úvodu práce byly zodpovězeny. Bylo zjištěno, že úroveň připravenosti prvosledových hlídek je spíše průměrná a vykazuje určité nedostatky. Policisté hodnotí svůj výcvik a vybavení jako ne zcela dostačující a identifikují řadu slabých stránek současného systému, zejména v oblasti výcviku, vybavení a organizace.

Mezi hlavní silné stránky systému patří existence prvosledových hlídek jako takových, jejich rychlá dostupnost a schopnost okamžité reakce. Naopak mezi slabé stránky lze zařadit nedostatečnou frekvenci a realističnost výcviku, nedostatečné materiální vybavení a nejednotnou úroveň připravenosti mezi jednotlivými útvary.

Na základě získaných poznatků byly v práci formulovány návrhy na zlepšení, které se zaměřují především na zkvalitnění výcviku, sjednocení jeho úrovně, zlepšení materiálního zabezpečení a posílení spolupráce mezi složkami integrovaného záchranného systému.

Také lze konstatovat, že cíle bakalářské práce byly naplněny. Práce přinesla komplexní pohled na problematiku prvosledových hlídek Policie České republiky a identifikovala klíčové oblasti, které je vhodné do budoucna rozvíjet. Současně poskytuje praktické podněty, které mohou přispět ke zvýšení efektivity zásahů při mimořádných událostech typu AMOK.

Z hlediska policejní praxe je však nutné zdůraznit, že identifikované nedostatky, zejména v oblasti výcviku, materiálního vybavení a koordinace, mohou mít v reálné situaci přímý dopad na efektivitu zásahu a bezpečnost zasahujících policistů i civilních osob. Z tohoto důvodu je nezbytné věnovat této problematice zvýšenou pozornost a systematicky rozvíjet připravenost prvosledových hlídek jako klíčového prvku reakce na mimořádné události typu AMOK.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-9315-0.
2. BALABÁN, Miloš; PERNICA, Bohuslav a kol. Bezpečnostní systém státu. Praha: Karolinum, 2015.
3. BLAIR, Pete J.; NICHOLS, Terry; BURNS, David; CURNUTT, John R. Active Shooter Events and Response. Boca Raton: CRC Press, 2013. ISBN 978-1-4665-1229-0.
4. BLAIR, J. Pete; SCHWEIT, Katherine W. A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013. Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 2014.
5. ČIHÁK, Miloslav. Policejní reakce na krizové situace ve školském prostředí: případ FF UK.
6. HANUŠKA, Zdeněk; ADAMEC, Vilém; ŠENOVSKÝ, Michail; BREJZOVÁ, Iva. Integrovaný záchranný systém. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2022. ISBN 978-80-7385-007-4.
7. HRINKO, Martin. Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023.
8. KOVÁRNÍK, Libor; TÓTH, Jozef. Policejní akce. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6.
9. KUPKA, Petr. Policie České republiky. Praha: Armex Publishing, 2014. ISBN 978-80-87451-36-7.
10. LARKIN, Ralph W. Comprehending Columbine. Philadelphia: Temple University Press, 2007. ISBN 978-1-59213-491-0.
11. MITROFF, Ian I. Managing Crises Before They Happen. New York: AMACOM.
12. MYSLIN, Josef; HRINKO, Martin; MUZIKOVÁ, Kamila V.; RAJLOVÁ, Petra. Process Modeling for Crisis Management.
13. MONTI, Philip J.; SARDINO, Thomas J.; GOLDSTEIN, Arnold P. Police Crisis Intervention.
14. NĚMEC, Miroslav. Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie ČR.
15. PETRÁŠ, Jiří. Bezpečnostní hrozby současnosti. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2017. ISBN 978-80-7251-476-3.

16. VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš; VONDRÁŠEK, David. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5067-8.
17. ALTHEIDE, David L. Terrorism and the Politics of Fear. Lanham: Rowman & Littlefield, 2006.

Elektronické zdroje

1. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Prvosledové hlídky [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/prvosledove-hlidky.aspx>
2. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Vznik prvosledových hlídek [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/vznik-prvosledovych-hlidek.aspx>
3. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Jednotné velení při krizových situacích: Rozšiřujeme funkci velitele policie [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/jednotne-veleni-pri-krizovych-situacich-rozsirujeme-funkci-velitele-policie.aspx>
4. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Vybavení střelnými zbraněmi, použití zbraně [online]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz>
5. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Zbraně Policie České republiky [online]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz>
6. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. Dokumentace IZS [online]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz>
7. U.S. DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY. Active Shooter: How to Respond [online]. Washington, 2008. Dostupné z: <https://www.dhs.gov>

Akademické zdroje

1. JUN, Miroslav. Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce. Diplomová práce. Praha: ČVUT, 2023.
2. MELIKANT, Jakub. Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, vybavení a připravenost k zásahu. Diplomová práce. Praha: ČVUT, 2022.

Zahraniční zdroje

1. UNITED STATES. Department of Homeland Security. Active Shooter: How to Respond. Washington, D.C., 2018.
2. UNITED STATES. Department of Homeland Security. Active Shooter: How to Respond. Washington, D.C., 2008.

3. BUNDESKRIMINALAMT. Polizeiliche Maßnahmen bei Amoklagen. Wiesbaden, 2017.
4. COLLEGE OF POLICING. Armed Policing Guidance. London, 2016.
5. DANISH NATIONAL POLICE. Report on the Field's shooting. Copenhagen, 2022.
6. ROYAL COMMISSION OF INQUIRY INTO THE TERRORIST ATTACK ON CHRISTCHURCH MASJIDAIN ON 15 MARCH 2019. Ko tō tātou kāinga tēnei. Wellington: New Zealand Government, 2020.
7. FEMA. Incident Command System Resources. 2017.

Legislativní dokumenty a interní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.
2. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2020. Praha: Policejní prezidium ČR, 2020.
3. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, příloha č. 5.
4. SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI IZS. STČ 14/IZS – AMOK – útok aktivního střelce. Ministerstvo vnitra – GŘ HZS ČR, 2013.
5. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Metodika reakce na aktivního útočníka. Praha, 2016.
6. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Vyhodnocení mimořádné události Uherský Brod. Praha, 2015.
7. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Zpráva o mimořádné události FN Ostrava. Praha, 2020.
8. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Zpráva o mimořádné události FF UK. Praha, 2024.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity také následující materiály:

- interní výukové materiály Policie České republiky
- zkušenosti a poznatky příslušníků Policie České republiky získané v rámci dotazníkového šetření
- odborné články publikované v časopise Kriminalistika

Seznam zkratk

AMOK – útok aktivního střelce

IZS – integrovaný záchranný systém

OHS – oddělení hlídkové služby

PČR – Policie České republiky

ZJ – zásahová jednotka

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1: Frekvence výcviku respondentů

Graf č. 2: Hodnocení úrovně taktické přípravy

Graf č. 3: Hodnocení úrovně střelecké přípravy

Graf č. 4: Absolvování speciálního školení

Graf č. 5: Subjektivní připravenost respondentů

Graf č. 6: Pořízení vlastního vybavení do služby

Graf č. 7: Účast na cvičeních IZS

Graf č. 8: Hodnocení spolupráce se složkami IZS

Graf č. 9: Celková připravenost respondentů

Graf č. 10: Hodnocení dostatečnosti služebního vybavení

Graf č. 11: Hodnocení vybavenosti útvaru

Graf č. 12: Počet absolvovaných cvičení IZS

Seznam příloh

1. Dotazník k šetření mezi policisty sloužícími u prvosledových hlídek

Přílohy

1. Dotazník k dotazníkovému šetření

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

jsem studentem bakalářského studijního programu Bezpečnostně právní činnosti na Vysoké škole evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích.

V rámci své bakalářské práce se věnuji tématu „Prvosledové hlídky Policie České republiky – význam, připravenost a využití v rámci typové činnosti AMOK“. Cílem této práce je zhodnotit reálnou připravenost, využitelnost a praktické zkušenosti prvosledových hlídek v krizových situacích s aktivním útočníkem.

Dovoluji si Vás tímto požádat o vyplnění anonymního dotazníku, který je určen policistům působícím nebo dříve působícím v prvosledových hlídkách. Vaše odpovědi jsou pro mě nesmírně cenné – pomohou lépe pochopit praktické fungování tohoto systému a mohou přispět i k návrhům na jeho další zlepšení.

Dotazník je anonymní a jeho vyplnění Vám zabere přibližně 10–15 minut. Budu velmi vděčný za Vaši účast a upřímné odpovědi.

Předem děkuji za Váš čas a ochotu!

1. Pohlaví*

muž

žena

2. Celková doba služby u Policie ČR*

méně než 1 rok

1–3 roky

4–6 let

7–10 let

více než 10 let

3. Doba působení v prvosledové hlídce*

méně než 1 rok

1–3 roky

4–6 let

7–10 let

více než 10 let

4. V jakém kraji sloužíte?*

.....
5. Na jakém útvaru sloužíte?*

- OOP
- OHS
- SPJ
- Jiné:

6. Kolikrát do roka absolvujete výcvik?*

- nikdy
- 1x ročně
- 2x ročně
- pravidelně každý měsíc
- několikrát za měsíc

7. Jak by jste zhodnotil úroveň výcviku taktiky?*

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

8. Jak by jste zhodnotil úroveň výcviku střelecké přípravy?*

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

9. Jste seznám s typovou činností č. 14 – AMOK – útok aktivního střelce?*

- ano
- ne

10. Absolvoval(a) jste speciální školení pro zásah proti aktivnímu útočníkovi?*

ano

ne

11. Cítíte se po tomto školení připraveni pro zásah proti aktivnímu útočníkovi?*

ano

ne

12. Pokud jste uvedl(a) ne, popište důvod, proč se necítíte připraveni.

.....

13. Jaké vidíte největší nedostatky ve výcviku:*

.....

14. Jaké vybavení má Vaše hlídka k dispozici?*

služební pistole

dlouhé zbraně

balistická přilba

balistická vesta/nosič plátů

Taser

radiostanice s příposlechem

osobní lékárnička

průlomové prostředky

balistický štít

zdravotnický batoh

Jiné:

15. Je vybavení od funkcionáře dostačující?*

ano

ne

16. Kupoval(a) jste si vybavení do služby sám?*

ano

ne

17. Jak hodnotíte vybavenost Vašeho útvaru pro situaci AMOK?*

1

2

3

4

5

18. Jaké další vybavení by mělo být k dispozici?*

.....

19. Zúčastnil(a) jste se zásahu AMOK?*

ano

ne

20. Pokud ano, popište zásah:

.....

21. Jak hodnotíte spolupráci s ostatními složkami IZS?*

1

2

3

4

5

zatím nezažil(a)

22. Jaké problémy jste zaznamenal(a) při spolupráci s IZS?*

.....

23. Zúčastnil(a) jste se cvičení s IZS?*

ano

ne

24. Pokud ano, kolika cvičení jste se zúčastnil(a)?

- jednou
- dvakrát
- více než dvakrát

25. Jak by jste zhodnotil(a) kvalitu těchto cvičení?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

26. Setkal jste se s funkcí 'Velitel policie'?*

- ano
- ne

27. Pokud ano, jak hodnotíte tuto funkci?

- velmi přínosná
- přínosná
- nemám názor
- nepřínosná
- k ničemu

28. Je vám známa role 'Velitele policie' při MU?*

- ano
- ne

29. Jak hodnotíte Vaši připravenost na AMOK?*

1

2

3

4

5

30. V jaké oblasti výcviku by jste uvítal(a) zlepšení?*

.....

31. Co vidíte jako největší problém současného nastavení prvosledových hlídek?*

.....

32. Jaké změny by zlepšily fungování prvosledových hlídek?*

.....

33. Jaké vidíte hlavní překážky v činnosti prvosledových hlídek?*

.....

34. Jaké jsou Vaše tipy a doporučení pro zlepšení fungování prvosledových hlídek?*

.....